

NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMAS NE TIK YRA MŪSŲ IDEALAS, BET IR POLITINIS TIKSLAS

Lietuvos diplomatinės šefo S. Lozoraitis žodis

Lietuvos valstybės šventės proga — Vasario 16 dieną — mes minime dvi aukščiausias ir kartu natūraliausias tautų egzistencijos vertybes: laisvę ir nepriklausomybę. Jas turėti yra kiekvienos civilizuotos tautos idealas, neginčytina teisė ir vyriausias politinis tikslas. Jas iš kurios tautos atimti yra didis nusikaltimas. Šias dvi vertybes lietuvių tauta buvo atgavusi atstatydama 1918 metais savo valstybę, kuri, beje, nėra naujadaras, nes jos kilmė siekia viduramžių. Ją atstačiusi, lietuvių tauta susidarė visus galimus gyventi normalų gyvenimą, ugdyti savo kultūrą ir tobulinti materialines sąlygas, nepriklausydama nuo svetimų interesų, bet laisvai bendradarbiaudama su kitomis tautomis. Tuos galimus lietuvių sėkmingai panaudojo: mūsų kraštui buvo atdaras pažangos kelias į laimingą ateitį, į tokią ateitį, kurios tikėtis turi teisę kiekviena darbšti, dora, susipratusi tauta.

Šį kelią mums pastojė Sovietų Sąjunga, okupuodama Lietuvą ir sugriaudama mūsų valstybės bei visuomenės pagrindus, kuriuos mes buvome sukūrę Euro-

Stasys Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinės šefas.

kokias aukštesnės politinio ar socialinio gyvenimo formas, bet tą santvarką, komunistinę santvarką, kuri pačioje Sovietų Sąjungoje jau beveik pusės šimtmečio bėgyje neįstengė duoti žmonėms gerbūvį, nualino dvasinį gyvenimą ir po šiai dienai laikosi smurtu. Nėra nei vienos gyvenimo srities, pradedant socialiniais

ar pilietinių teisių klausimais ir baigiant Bažnyčios, mokslo, meno reikalais — kurioje sovietai nevertotų prievartos, nes po šiai dienai jie neturi žmonių laisvo pritarimo. Vienas brutalių tos prievartos pasireiškimų yra okupacinės valdžios sumanymas minėti šimt sovietų įsiveržimo į Lietuvą ir okupacijos 25 metų sukaktį. Toks sumanymas yra ne tik mūsų tautos įžeidimas, bet teisybės bei teisės paniekimas, kuris pabrėžia sovietų nusikaltimus Lietuvos atžvilgiu.

O svarbiausias sovietų nusikaltimas yra tai, kad jie yra atėmę iš Lietuvos valstybinę laisvę ir nepriklausomybę, taigi tas vertybes, kurias Vakarai suteikia šiandien net laukinėms tautelėms. Šios sovietų padarytos neteisybės negali nuslopinti jokios aplinkybės ir jokie sumetimai. O ypač niekas negali nuslopinti lietuvių tautos teisės į laisvę bei nepriklausomybę atstatymą. Ir juo ilgiau trunka sovietų okupacija, juo ryškesnė darosi ši teisė ne tik mums, bet ir svetimųjų akys.

Šiomis dienomis vienas šveicarų politikas parašė man, negalįs įsivaizduoti, kad Baltijos valstybės būtų pasmerktos gyventi azitiškos tamsos ir priepaudo katakombose. Taip apibūdina mūsų padėtį sovietų okupacijoje tos šalies — Šveicarijos — pilietis, kuri yra laisvės, demokratijos, teisėtumo pavyzdys. Ir taip tikrai yra. Okupuodami Lietuvą, persekiodami patriotizmą, tikėjimą, laisvos nuomonės išreiškimą, sovietai verčia mūsų tautą gyventi lyg katakombose, slepiant širdyje savo jausmus, o ypač — troškimą grąžinti Lietuvai laisvę.

Šį troškimo išlaikyti krašte gyvą, jį stiprinti gilinant lietuvių savitarpio solidarumą, ugdant tautinę kultūrą ir gerbūvį, bendraujant kiek tai leidžia sąlygos su kitomis sovietų pavergtomis tautomis ir su laisvojo pasaulio civilizacija, — yra geresnės ateities laidas. Žinoma, lietuvių

(Nukelta 1 2 psl.)

Paminklas žuvusiems dėl Lietuvos laisvės karo Muziejaus sodelyje Kaune, prie kurio minios rinkdavosi švenčiant Vasario 16-tąją. Dabar jis okupanto nugriautas.

VISIEMS LAISVOJO PASAULIO GEROS VALIOS LIETUVIAMS!

Prieš dvidešimt penkis metus buvo dar kartą užpūstas Lietuvos laisvės žibūrys. Jį užpūtė tautų ir visos žmonijos laisvės priešai: rusai-bolševikai.

1940 metų birželio 15 d. į ramią ir taikią Lietuvą klastingai įsiveržė sovietų bolševikų tankai ir žiauriai nutraukė Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės siūlą.

Todėl šioji Vasario 16-ji, švenčiant 47-tą Lietuvos nepriklausomybės atstatymo minėjimą, mums visiems yra ypatingai skaudi ir tragiška: tiek pavergtos Lietuvos broliams ir sesėms, lygiai tiek mums — visame laisvajame pasaulyje išsklaidytiems lietuviams. Lietuva jau 25 metus yra nelaiminga vergė didžiausio laisvojo pasaulio priešo — bolševizmo. Kokia tai baisi 20-jo kultūringojo amžiaus gėda!

Šie 1965-ji metai tebūnie lietuvių tautos neužpelnyto liūdesio ir tragedijos metai. Visi minėjimai šios baisiosios 25 metų vergijos sukakties tepraeina visame laisvajame pasaulyje tos didžios tragedijos ženkle. Nuširdžiai parodykime laisviesiems, kurie dar nepažįsta rusiško bolševizmo, koks baises yra jų purvinas batas, klastingai tykojantis sutripty visą dar likusį laisvąjį pasaulį.

Lietuvos miškai, pelkynai, gojeliai ir laukai slepia tūkstančius Lietuvos laisvės kovotojų-partizanų nežinomų kapų. Jie mirė didvyriškai už savo tėvynės laisvę ir už savo tėvų ir protėvių tikėjimą. Jie nemirs ir gyvens per nepabaigtus amžius mūsų ir visų ateinančių lietuviškų kartų širdyse.

Neapmatomi šaltojo Sibiro plotai yra ištisi lietuvių ir kitų sovietų pavergtų tautų kapynai. Nekaltas kraujas ir išbalę kaulai šaukiasi dangaus keršto!

ŽIAURŪS SOVIETINIAI OKUPANTAI PER 25 OKUPACIJOS METUS IŠŽUDĖ ŽYMIĄ LIETUVIŲ TAUTOS DALĮ.

Bet likusieji dar gyvi okupanto pavergtieji mūsų broliai ir sesės savo širdyse viltingai nešioja niekada neužgesantį Lietuvos laisvės žiburėlį, viltį, pasiryžimą ir didį, begalinį tikėjimą laisve!

Šie mūsų tėvynės vergijos 25-ji metai tebūnie mūsų nepalaužiamo ryžto, vieningumo ir didelės dvasinės stiprybės metai kovoje už Lietuvos išlaisvinimą iš bolševikinės vergijos.

BROLIAI IR SESĖS LIETUVIAI! KURIAME TIK PASAULIO TOLYBĖS KAMPE MES BEGYVENTUMĖM, VIENINGAI SUJUNKIME DRAUGŲ LIETUVIŠKAS ŠIRDIS, PROTUS, DARBŠČIAS RANKAS IR SAVO SIELAS VIENINTELIAM KILNIAUSIAM MŪSŲ TIKSLUI — LIETUVOS LAISVEI!

Nesigailėkime jokios aukos — nei piniginės, nei moralinės, nei savo darbų šitam didžiajam tikslui.

GĖDINGOS BOLŠEVIKINĖS NIEKŠYBĖS SUKAKTIES AKYVAIZDOJE — ŠIAIS METAIS — BŪKIME DOSNŪS KAP NIEKADA PAVERGOTOS LIETUVOS LAISVINIMO REIKALAMS.

JOKIA AUKA PAVERGTAI TĖVYNEI NĖRA DIDELĖ! LIETUVA VĖL TURI BŪTI LAISVA IR NEPRIKLAUSOMA VALSTYBĖ!

VISŲ PASAULIO LIETUVIŲ ŠIRDYS TESUSIJUNGIA ŠIAIS METAIS Į VIENĄ DIDINGAI IR RYZTINGAI PLAKANČIĄ ŠIRDĮ — LIETUVOS PRISIKĖLIMUI!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

NEMALONŪS DE GAULLE ŽODŽIAI...

PRANCŪZIJOS PREZIDENTO PAŽIŪROS Į EUROPIŲ REIKALUS SUTINKA SU W. LIPPMANNO NUOMONE, KAD AMERIKIEČIAMS NĖRA KO IEŠKOTI EUROPOJE. — TOKIU BŪDU JO SUGESTIJOS PASKUTINĖJE SPAUDOS KONFERENCIJOJE LOGIŠKAI IŠPLAUKĖ IŠ SUSIDARIUSIOS PADĖTIES, PRIE KURIOS PRIVEDĖ WASHINGTONO POLITIKOS PAKAITIMAS.

Vytautas Meškauskas

"Atsiminkite, kad vasario 4 d. yra mano gimtadienis" — pradžioje tonu priminė V. Vokietijos kancleris Ludvigas Erhardas Prancūzijos prezidentui Charles de Gaulle per savo paskutinę vieš-

nagę Paryžiuje. Erhardas galėjo tikėtis nemalonumų per savo gimtadienį todėl, kad tai dienai de Gaulle buvo suaukęs spaudos konferenciją. Tas terminas šiuo atveju yra kiek klaidinantis, nes

tokios "konferencijos" paprastai būna ilgokų paties aukštojo generolo monologų. Spaudos atstovai gali patiekti savo klausimus raštu iš anksto, bet nėra jokios garantijos, kad generolas ras reikalo į juos atsakyti.

Atrodo, kad per savo paskutinį pasirodymą de Gaulle į Erhardo prašymą nebuvo atkreipęs per daug dėmesio. Tiesa, jis nepadarė jokių tiesioginių priekaištų savo sąjungininkui Vokietijai, bet už tat smarkokai kritikavo kitą Vokietijos ir Prancūzijos sąjungininkę — Jungtines Amerikos Valstybes. Ta kritika pasireiškė trimis pasiūlymais:

1. Prancūzija, D. Britanija, JAV, Sovietų Sąjunga ir Raudonoji Kinija turėtų pradėti pasitarimus dėl Jungtinių Tautų per tvarkymo;

2. Vokietijos suvienijimas galimas tik JAV karliuomenės iš Vakarų Vokietijos pasitraukus;

3. Tarptautiniuose plėginiuose santykiuose reikia grįžti prie aukso standarto.

Tie pasiūlymai Amerikoje buvo sutikti su tam tikra pašaipa. Chicago Tribune de Gaulle pavadino Napoleonu IV! Tačiau prie jų verta ilgėliau sustoti, nes jie vis dėlto gana ryškiai atvaizduoja susidariusią padėtį, kurioje de Gaulle nori atstatyti Prancūzijos prestižą. Verta prie jų sustoti ir nepaisant paskutinių dramatiškų žinių iš Vietnamo, kur JAV, atrodo, griebėsi ty žygių, kokių jau seniai turėjo griebtis ir kurie buvo atidėti dėl rinkiminės kampanijos JAV-bėse.

Grįžtant prie de Gaulle, reikia pastebėti, kad jo pažintros į susidariusią būklę yra nepaprastai (Nukelta 1 2 psl.)

Šv. Mikalojaus bažnyčia Vilniuje, statyta XIV-XVIII amžiuje.

Visu greittumu pirmyn į tiltą!...

RYTŲ FRONTE (10)

Sovietų tankai buvo geri, bet...

Birželio 29 vakare 18-tos vokiečių divizijos pirmieji daliniai pasiekė Minską. Išvakarėse 20-tos šarvuotųjų divizijos Hoth grupė jau buvo užėmusi miestą ir 18-toji divizija gavo įsakymą daryti spaudimą į pietus, keliu į Borisovą, o ten persikelti per Bereziną. Šita operacija, kaip vėliau pasakojo gen. Nehring, buvo labiau panaši į kelionę dangum, negu į karinius veiksmus. Bet ta "kelionė dangum", kurios visi bijojo, neįvyko, nors divizija buvo prasi-
veržusi 100 km. priekiu į prieš-
šo teritoriją, kuri buvo stipriai
ginama.

Birželio 30 gen. Nehring daliniai pajudėjo. Keliai buvo nauji ir geri. Tankų vadai patenkinti. Bet sovietai, visur gerai įsitaisę, sulaukė diviziją. Jie smarkiai kovojo. Jiems Eremenko įsakė "laikytis arba mirti", norėdamas laimėti laiką, kad suorganizuoti gynybos liniją. Kas laimės šias laiko lenktynes? Nehring buvo nutaręs negaišti nė minutės. Tuo metu, kai didžioji dalis divizijos susiklibo su sovietais, jis su-
darė avantgardinę grupę, vadovaujamą Teege, iš dviejų šarvuotųjų bataljonų ir vieno motociklistų bataljono talkinamo vie-
nos artilerijos grupės. Liepos 1 dienos vidurdienį Teege jau pasiekė Borisovą. Rusai buvo nus-
tebinti, bet iš paskutiniųjų ko-
vojo. Tai šarvuotųjų mokyklos kariniai, armijos elitas. Jie ge-
rai žino ką reikėtų, jei vokie-
čiams pavyktų persikelti per Be-
reziną. Bet keistas dalykas, jie
nesusprogdino tiltų. Eremenko į
Borisovo mūšį metė viską ką tu-
rėjo po ranka. Bet štai jau at-
slenka ir didieji vokiečių divi-
zijos daliniai. Po pietų du 52-to
pėst. pulko bataljonai remiami
tankų, puola rusų pozicijas va-
kariniame Berezinos krante. 10-
toji kuopa prasiskina kelią pro
rusų gynybos linijas. Seržantas
Bukaček, vadovavęs pirmai sek-
cijai, pasiekia tiltą ir sunaikina
du sovietų kulkosvaidžių lizdus,
neleidusių pereiti tiltą. Nors vie-
na kulka sužeistas į petį, jis su
savo vyrais bėga pirmyn. Kitoj
upės pusėje yra sovietų pionie-
riai, kuriems pavesta tiltą su-

sprogdinti, bet jie to padaryti
nespėjo. Bukaček juos paėmė ne-
laisvėn, pirm negu sovietų lei-
tenantas spėjo paspausti rankę,
kuri būtų iškėlus tiltą pa-
dangėn.

Teege grupės tankai, motocik-
listai ir priešlėktuvinės patran-
kos jau spėjo pervaziuoti tiltą ir
artilėrija, išsidėsčiusi krante,
saugo nuo sovietų kontrapuoli-
mų. Kitą rytą auštant iš Bori-
sovo pasirodė sovietų armijos
elitiniai bataljonai, kad sunai-
kinti rytiniame krante įsitaisiu-
sius pirmuosius vokiečių dali-
nius. Artilėrija savo ugnimi pa-
stoja kelią ir nežūrint didelių
nuostolių atlaiko puolimą. Dabar
kelias į Dnieprą laisvas. Per 130
km. į pietus 4-toji šarvuotųjų di-
vizija, persikėlė per Bereziną
ir skuba į Mogilevą. Eremenko
pralaimėjo. Tai įvyko dieną, kai
sovietų šnipas Aleksandras Rado
Šveicarijoje telegrafavo "Vokie-
čių tikslas yra Maskva".

Kitą dieną maršalas Timoše-
nko pats pasiėmė vadovauti Vaka-
rų frontui ir Eremenko paskyrė
savo pavaduotoju.

Liepos 3 d. vokiečių armijos
štabo viršininkas gen. Halder
dienynė rašė: Bialystoko maiše
pasisekė priešą sunaikinti. Pen-
kiolika sovietų divizijų sunaikin-
ta ir, galima sakyti, kad planas,
turėjęs tikslą likviduoti sovietų
armijos masę tarp Dauguvos ir
Dniepro, pasisekė. "Aš negalvoju
avantiuristiškai sakymas, kad
karas su Sovietų Rusija laimė-
tas per dvi savaites. Aišku, dide-

li plotai ir stipri rezistencija
dar duos daugeliui savičių dar-
bo".

Pažymėtina, kad šias eilutes
rašė ne Hitleris, bet štabo vir-
šininkas, šaltai protaujantis. Jis
irgi buvo apsvaigintas laimėjimu
ir skaičiais.

Liepos 8 d. centro armijos gru-
pės vadas maršalas von Bock
dienos įsakyme skelbė: "Dvigu-
bas Bialystoko ir Minsko mūšis
pasibaigė. Centrinė armijos gru-
pė priešais turėjo keturias so-
vietų armijas, susidedančias iš
32 divizijų, 8 šarvuotųjų divizijų,
3 kavalerijos divizijų ir 6 moto-
rizuotųjų brigadų. Mes sunaikinom
22 pėstininkų divizijas, 7 šarvu-
otųjų divizijas, 3 kavalerijos divi-
zijas ir 6 motorizuotas brigadas.
Visi kiti daliniai, išvengę apsu-
pimo, nustojo kovingumo stipru-
mo. Priešo nuostoliai dideli. Iki
šios dienos paimita nelaisvėn
287,704 kariai, jų tarpe daug ar-
mijos ir divizijų generolų, paimiti
2,585 tankai, 1,449 patrankos ir
246 lėktuvai..."

Vokiečiai jau galvojo apie ga-
lutiną pergalę. Tad kaip ji jiems ga-
lėjo išsprukti iš rankų?

Stalinas ir sovietų maršalai
kitaip galvojo. 300,000 žmonių tai
nedidelis nuostolis. Sovietų Ru-
sija esanti keturiasdešimt šešis
kartus didesnė už Vokietiją, tu-
rinti 190 milijonų gyventojų. Ji
galinti lengvai sumobilizuoti 16
milijonų žmonių. Už Uralo yra
visa sunkioji ginklavimosi pra-
monė. Net praradus Gudiją, 10 mi-

Vokiečių karys apkasuose Rytų fronte...

lijonų žmonių dar galima sumo-
bilizuoti rytuose už Dniepro...
jei tik tam bus duota truputį
laiko.

Laiko! Jį svarbiausiai sovietų
vadovybė norėjo laimėti 1941 m.
liepos mėnesį tęsiant kautynes.
Laimėti laiką! Sulaukyti vokie-
čių veržimąsi į rytus! Įrengti
gynybos liniją bet kokia kaina!
Tokie buvo maršalo Timoše-
nko įsakymai Eremenkui.

Kiek toli galima trauktis. Pra-
rasti Minską ir Smolenską nedi-
delis dalykas. Bet kas bus jei
vokiečiai užims Maskvą? Ar žmo-
nės klausys, jei partijos vadovy-
bė persikels į provincijos mies-
tą. Dėl šito buvo abejojama. Tad
buvo nutarta bet kokia kaina gin-
ti Maskvą.

Liepos 3 d. vokiečių lėktuvai
pastebėjo apie 100 sovietų naujo
tipo tankų Borisovo - Archos-
Smolensko plente.

Tai buvo pirmoji motorizuota
divizija iš Maskvos, pajudėjusi
Eremenko įsakymu prieš Gude-
riano priešakininius dalinius. Tai
buvo elitiniai kareiviai, sovietų
vadovybės pasididžiavimas, va-
dovaujami gen. Kreiserio, gink-
luoti T 34 tankais, kurie dar ne-
buvo parodyti centriname fronte.

Už dešimt kilometrų į rytus
nuo Borisovo prie Lipki kaimo
pirmieji Nehring ir Kreiserio da-
liniai susitiko. Pirmu momentu
vokiečiai buvo nustebinti pamatę
sovietų sunkiuosius tankus T 34.
Trisdešimt metrų toliau šliaužė
dar kitas nematytas tankas KV 52
tonų. Vokiečių tankai greit nusi-
kratė sovietų lengvais T26 ir BT
tankais, bet veltui jie šaudė į
naujai atrėpilojančius. Pirmasis
vokiečių tankas gavo smūgį ir už-
siliepsnojo, kiti prasisukrė ir bai-
dyklės toliau tęsė kelią. Į pagalbą
atskubėjo 3 sunkieji tankai su 75
mm patrankom. Bet jie sveria
net 3 tonomis mažiau už sovietiš-
kus T34 ir jų ugnies tolis ir
jėga mažesnė už sovietiškių. Bet
vokiečiai greit pastebėjo, kad T34
šauda lėtai ir blogai. Tad buvo
leista prisitarti ir bandyta su-
naikinti jo vikšrus. Kai sovietų
tanko įgula bandė išlipus gelbė-
tis, juos pradėdavo pulti vokie-
čių kulkosvaidžių ugnis.

Antra sovietų silpnybė, tai kad
jų sunkieji tankai manevravo ne
grupėmis, bet pavieniai, kas lai-
koma pasenusia taktika. Vokie-
čiai greit persiėmė žaidimą ir
įnitiatyvą pasiėmė į savo ran-
klas. Sovietų tankai, nors viršijo
vokiškuosius, negalėjo laimėti
mūšio.

Gen. Nehring ir Guderian vė-
liau apžūrino sovietiškus tan-
kus. Abu specialistai negalėjo at-
sigėrėti jų šarvu ir linijom bei
ugnies stiprumu.

Sovietų tanko įgula sudarė 4
žmonės: vairuotojas, taikytojas,
apriūpintojas šaudmenimis ir ra-
dijo operatorius. Truko penktuo-
jo tanko vado, kuris dabar kartu bu-
vo ir taikytojas ir žvalgytojas.
Šis dvigubas užsiėmimas sulėtin-
davo šaudymą ir pirm negu T34
iššaudavo, vokiečių tankas pa-
leisdavo 3 šūvius. Nežūrint to,
sovietų tankas T34 pasiilko pavo-
jingu ginklu per visą karą. Neįsi-
važduojama, kokį efektą būtų jie
padarę, jei būtų mesti į kautynes
grupėmis, kaip darė vokiečiai.

Eremenko savo atsiminimuose
rašo, kad sovietų pėstininkai ne-
buvo pripratinti šarvuotųjų mū-
šiams. Vos tik pasigirdavo šauk-
smas "priešo tankai!" pėsti-
ninkai pamegdavo galvą ir ieš-
kodavo slėptuvės už patrankų,
griaudami visą planą, būriuoda-
miesi aplink prieštankinius pa-
būklus, kurie nustodavo savo pa-
jėgumo. Jis griežtai įsakė visur
pulti vokiečių tankus net su gra-
nata rankoje, vadinamu "Molo-
tovo coctailiu".

Šito ginklo atradimas, kuris ir
šiandien naudojamas civiliniuose
karuose, yra visai paprastas.

Eremenko sužinojo, kad Go-
melyje yra lengvai užsidegančio
skysčio, KS benzino ir fosforo mi-
šinio, didelės atsargos, kurį dar
prieš karą armija išbandė sandė-
liams ar pastatams padegti. Ere-
menko įsakė pripildyti 10,000
bonkų ir pasiųsti tuojau į frontą,
išdalinant priešakiniais puolimo
daliniams, panaudojant kaip prieš-
tankines granatas. Tai nebuvo di-
delis ginklas, bet beviltiškos ko-
vos priemonė. Bonka, apvyniota
skudurais, prieš metant padega-
ma. Sudužusi į tanką bonka api-
pildavo jį degančiu benzinu. Ugnis
greit persimesdavo į tanko vidų ir
per kelias sekundes tankas užsi-
liepsnodavo.

(Bus daugiau)

De Gaulle...

(Atkelta iš 1 psl.)

panašios į kolumnistų dekaną Wal-
terio Lippmanno. Pagal šį preziden-
to Johnsono apsisprendimas
neforsuoti tarptautinio atominio
laivyno buvo pradžia naujos JAV
europinės politikos, kuri veda
prie didesnio Europos savisto-
vumo. Tas savistovumo noras yra
natūralus, nes Vakarų Europos
valstybės yra gerokai sustiprėju-
sios, o spaudimas iš Sovietų Są-
jungos pusės sumažėjęs. Anot
Lippmanno, amerikiečiai klydę
stengdamiesi per Vakarų Vokie-
tiją, ypač kanclerio Adenauerio
laikais, paveikti Europos forma-
vimąsi. Palikti vieną europiečių
galės patys geriau susitvarkyti,
negu amerikiečių diriguojami.

Tokios pat nuomonės yra ir de
Gaulle. Pagal jį, tik tada atsiras
palankios sąlygos Vokietijos
suvienijimui, kada amerikiečiai
pasitrauks iš Vakarų Vokietijos,
nes sovietai niekada nesutiks
pasitraukti iš Rytų Vokietijos,
kol Vakarų Vokietija yra JAV ak-
tyvi sąjungininkė. De Gaulle yra
tikras, kad amerikiečiai ir to-
liau bus suinteresuoti Europos
savistovumu ir bus priversti ją
ginti nuo eventualios sovietų
agresijos, tačiau jie turėtų ją
palikti patiems europiečiams tai-
kos laikotarpyje.

Negalima stebėtis ir de Gaulle
pasitūlymu, liečiančiu JTO. Juk
šiandien prieita prie to, kad vi-
suotiniame susirinkime negalime
prieiti prie bet kokio balsavimo.
Dėl to, kad sovietai faktinai jau
yra nustoję balso teisės, nes
neatliko savo piniginių prievo-
lių, tačiau JAV bijo tą klausimą
forsuoti, nes tai galėtų privesti
prie sovietų pasitraukimo iš tos
organizacijos. Saugumo Taryba
iš pat pradžių buvo varžoma ve-
to teisės, o dabar nėra organo,
kuriame būtų siekiama veikti pa-
gal daugumos nutarimą. O jei taip,
jei viskam reikalingas vienba-
lis nutarimas, tai ir visa organi-

zacija nustoja didesnės vertės,
-- tai tik diskusijų klubas. Kodėl
į tą diskusijų klubą neprilmti
Raudonosios Kinijos, jei ten jau
sėdi kitos komunistinės valsty-
bės? Nes jei tarp jų yra koks
nesusitarimas, tai kapitalistinės
valstybės jį galėtų išnaudoti tik
kalbėdamos su jomis visomis, o
ne vien su Sovietų Sąjunga. To-
dėl negalima paneigti, kad de
Gaulle pasitūlyme nebūtų logi-
kos.

Pagaliau ir jo "sukilimas" prieš
popierinį dolerį, kaip tarptauti-
nę valiutą irgi yra gana realus,
nes amerikiečiai ir britai greitai
gali neturėti pakankamai aukso
savo valiutų padengimui ir jei
JAV laikytusi aukso standarto,
jos turėtų sulaukyti popierinių
dolerių invaziją į svetimus kraš-
tus. Bet mažiau pinigų apyvart-
oje reikėtų ūkio gyvenimo eks-
pansijos varžymą, kas apsunkin-
tų gyvenimą.

Dėl viso to de Gaulle pasitūly-
mai nėra nei JAV administraci-
jai nei Erhardo vyriausybei ma-
lontas. Pirmajai dėl to, kad jo-
se atsispindi susidariusi reali
būklė, antrajai, kad ji iki šiol
stengėsi lošti Amerikos korta.

REMEMBER
THOSE
YOU LOVED
WITH A
MEMORIAL GIFT
TO THE
AMERICAN
CANCER
SOCIETY

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI

Licenzijuota lietuvių įmonės, registruota
U.S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3212 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
Telef. CA 5-18642439 ir 2608 W. 69 St. Chicago, Ill. 60629
Telef. WA 5-2737DIDELIS IŠPARDAVIMAS medžiagų ir kitų prekių nepa-
prastai papigintomis kainomis. Angl. kostiumams me-
džiagos, kurių kaina buvo \$18.00 dabar tik \$14.00. 100%
vilnonės kostiumams medžiagos buvo \$14.00, dabar \$10.50.
Medžiagos 5 kostiumams tik \$22.50.NAUJIENA: Suknelėms medžiagos — nylonas kartu su pa-
mušalu.

Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

PELNYKITE DIVIDENDUS KETVIRČIAIS

VISOMS TAUPYMO SĄSKAITOMS

TAIP... PAS MUS JŪS TURITE PASIRINKIMĄ ĮVAI-
RIŲ TAUPYMO SĄSKAITŲ ATITINKANČIŲ JŪSŲ
REIKALAVIMAMS...

NEATIDELIOJANT ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR

DIVIDENDAI IŠSIUNČIAMSI PASTU KETVIRČIAIS

INVESTMENT SĄSKAITOMS

"SERVING YOU SINCE 1922"

Indėliai apdrausti iki \$10,000 federalinės valdžios įstaigos

ST. ANTHONY SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1447 So. 49th Court, Cicero, Illinois 60650

Juczas F. Gribauskas, sekretorius

Chicago Phone: 242-4395; Suburban Phone: 656-6330

S. Lozoraičio žodis...

(Atkelta iš 1 psl.)

tauta viena negali išsiva-
duoti iš sovietų okupacijos.
Bet ir Sovietų Sąjunga su
visomis jos prievartos prie-
monėmis nepajėgia sunai-
kinti laisvės idėjos nei lie-
tuvų, nei kitų komunizmo
pavergtų tautų širdyse. Ne-
sulaikomas tos idėjos plė-
timasis ir stiprėjimas pri-
valo gaivinti mūsų įsitiki-
nimą, kad nors ir kaip būtų
ilgas kelias sugrįžti į lais-
vę, Lietuvos valstybės ne-
priklausomybės atstatymas
ne tik yra mūsų idealas ir
teisė, bet ir politinis tikslas.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas,
R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBEI

Lietuvos Nepriklausomybės minėjimuose besispiessdami, kalbomis ar straipsniais prisimindami laikotarpį, taip sunkiai iškovotą trumpam laisvės ir nepriklausomybės periodui, mintimis grįžtame praeitį, džiaugdamiesi atsiektais laimėjimais, kartu liūdesio jausmais išgyvendami kartelį dėl mums ir lietuvių tautai skirtojo likimo.

Be abejo, kad tokiais atvejais tenka išgirsti ar pasiskaityti apie žinomus ir nuolat pasikartojančius faktus. Lygiai tokidu pat būdu išgirstame ir iš viso to išplaukiančias išvadas, nusakomas platoniskomis bendrybėmis. Tai tradicijos, ne mūsų vieny išrastos ir sukurtos, ne mūsų vieny kartojamos jų besilaikant. Būtų beprasmiška jas paneigti ar bandyti jas pakeisti.

Bet, kad ir į praeitį pažvelgus, matome, kad Lietuvos nepriklausomybė neatsirado ir negimė Valstybės Tarybos iškilmingame posėdyje. Nepriklausomybės Akto paskelbimas buvo įtemptos kovos, laisvės aukurui pašvęstų aukų ir, pagaliau, laimėjimo užantspaudavimas. Tuo pačiu, po Vasario 16 dienos, atėjo ne poilsio ir šventiškų nuotaikų dienos, o dienos sunkaus ir įtempto darbo, tų kovų, aukų ir Akto įprasminimo darbas. Žinoma, tą darbą pradėjo rinkti vyriausybė, savo valstybiniais aktais, valdžios galia ir tautos entuziazmu. Valdžios galia, valstybės teisiniais pagrindais paremta, įgalino kovą su nepriklausomybės priešiniais, su pesimizmo ir ignorancijos likučiais.

Šis momentas ir skiria mus išsivijoje nuo to laikotarpio, kuris žymėjo didesnę susidrausiminimą, užsibrėžtų tikslų neabejotiną gyvenimiškumą ir ranka pasiekiamą gyvenimo, kovos ir pasiaukojimo prasmę.

Šiandien kova už Lietuvos laisvę vyksta kitokioje atmosferoje, skirtingose sąlygose. Toje kovoje, ar tame darbe, kad ir yra geros valios ir gerų norų apraiškų, tačiau stinga reikiamam susidrausiminimui būtinų elementų. Tai ne vien mūsų, lietuvių, bėda. Būdingus šiems laikams reiškinys pastebi ir amerikiečių visuomenininkai. Vienas jų neseniai pareiškė, kad "kas vyksta pasaulyje, tam tikrame laipsnyje atsiliepia mūsų kaimynystėje, kiekvienoje bendruomenėje ir kiekvienoje valstyje".

Taigi, kai čia, Amerikoje, problema sudaro rasinė diskriminacija, neatsiejama išskyla klausimas ir tautų diskriminacijos. Toji diskriminacinė votis atsiliepia ir į žmonių gyvenimą. Diskriminacijos neišvengiamė ir mes -- savyių tarpe.

O atrodė, kad siekdami bendrųjų, seniai sutartų ir nebediskutuotinų tikslų, galėtume išvengti tų išorinio pasaulio įtakų, kad stiprėtume savyje, kad suprastume egoistinių apraiškų kenksmingumą. Prisimindami Vasario 16 prasmę, tą dieną supančių istorinių įvykių raidą ir pavyzdžius, visi galėtume gražiai įtilpti į prasmingo ir našaus darbo schemą, jei sugebėtume ją sudaryti ir vieningai jai pritarti.

Mažos grupės veikėjų pečiams užkraunamas darbas neišvengiamai atneša klaidų, nesupratimų, diletantizmo. Kad to išvengti, privalome ne vien tik rankos numojimu, ne vien tik rezignacija ar aštria kritika reaguoti, bet pagalvoti, ar ne naudingiau ištiesti ranką ir prisidėti pozityvesniu savo įnašu.

Vasario 16 idėja ir prasmei pasitarnausim ir savo pareigą atlikim ne pabėrę atsiminimų pluoštą, ne pasididžiavimu kitų nuveiktais darbais, bet šio laikotarpio uždavinių ir įsipareigojimų supratimu, planingu ir gyvenimišku tų uždavinių vykdymu ir kiekvieno, pagal savo išgales ir apsisprendimą, prisidėjimu prie tų uždavinių įgyvendinimo.

(I.Č.)

VASARIO 16 MININT

Kovose dėl Lietuvos laisvės rusų spriespaudos metais stiprėjo ir lietuvių dvasios jėga ir tvirtėjo tautinė mintis. Visame krašte plito lietuviškos idėjos dvasia -- išsilaivinti iš pavergėjų. Laisvės troškimo jokios galybės, jokios vergijos grandinės pavergti negalėjo.

Užėjo I Pas. karo audra. Ginklu ir smurtu valstybės sprendė tarpusavio ginčus. Karą laimėjusios valstybės paskleidė pasauliui naują idėją: tautų apsisprendimo teise. Tautiniai susipratūsios tautos žodis tapo kūnu. Eilė tautų atstatė savarankiškas valstybes. Mūsų tauta nuoširdžiai globėjai, kaip šiandien kad turi Afrikos tautos, neturėjo. Priešingai, aplinkui, viduje ir išorėje turėjo daug atvirų ir užsislėpusių priešių, kurie tykojo Lietuvą vėl pavergti.

Tuo brutalių jėgų viešpatavimo metu, 1918 m. vasario mėn. 16 d. mūsų garbingų tautos vėterų buvo paskelbta Lietuvos nepriklausomybė. Tada atėjo laikas ir mūsų tautai parodyti savo jėgą, supratimą, subrendimą.

Nepriklausomybės paskelbimas buvo didžiausias laisvės idėjos vainikas. Bet kaip už kiekvieną idėją, taip ir už šią reikėjo ginklu apsiginti.

Kovoje dėl laisvės ir nepriklausomybės lietuvių tauta išlaikė egzaminus, nes ji, kaip supratusiai tautai pridera, pa-

rodė didelę dvasios vienybę ir ją parėmė ne tik žodžiais, bet ir ryžtingu darbu ir pasiaukojimu.

Gražiausias atbudusios tautos laikotarpis buvo baigtas laimėjimu. Nepriklausomybė apginta, laisvė virto tikrove ir Lietuvą jau neslėgė svetimas jungas.

Ginkluotoji kova pasibaigė. Mūsų tauta stiprėjo kultūriškai ir ekonomiškai. Išaugo miestai, kaimai išsiskirstė į vienkienes, kraštas pakeitė išorinį veidą, o drauge ir visuomeniškos kultūros centro svaris perėjo į platesnius gyventojų sluoksnius. Vis labiau ir labiau tobulėjo susisiekimas, kartu plito šviesa ir medžiaginė krašto gerovė. Augo ir brendo naujos kartos, naujieji žmonės ir naujoji Nepriklausomos Lietuvos visuomenė.

Daug vargo pakelta, daug kančių iškentėta, daug aukų ant tėvynės aukuro padėta, bet visas tas vargas, visos tos kančios, Lietuvos laukuose pralietas kraujas, o kalneliuose priglaustos didvyrių aukos (žiebė laisvės žiburį, išjudino laisvės varpą, kuris skambėjo Lietuvoje 22 metus.

Antrojo Pas. karo politiniai sukuriai vėl atnešė lietuvių tautai sunkias ir skaudžias gyvenimo vailas. 1940 m. Lietuva paversta Rusijos sovietinių komunistų tautos laisvės purve ir kraujuje sutrypta. Per tą 25 metų laikotarpį daug kas pasaulyje pasikeitė. Metai po metų slenkia, patirnin-

BRANGŪS PIETŲ AMERIKOS LIETUVIAI!

Lietuviškos kolonijos Pietų Amerikos valstybėse yra gana senos ir gausios. Ligi Antrojo Pasaulinio karo stambiausios buvo Brazilijoje, Argentinoje ir Urugvajuje. Dabar jau beveik visuose Pietų Amerikos kraštuose rastume pavieniui gyvenančių lietuvių šeimų, o Kolumbijoje ir Venecueloje susikūrė, tegu skaičiumi ir ne tokios gausios, tačiau labai gyvos ir veiklios lietuvių bendruomenės.

Savaime aišku, kad tų visų lietuvių bendravimas didžiuliame pietinės Amerikos žemyne yra sunkus darbas. Bet jis labai svarbus ir reikalingas: tiek patiems lietuviams dvasiškai, tiek lietuviybės uždaviniams vykdyti išsivijoje, tiek lietuvių bylai gyvai išlaikyti šio žemės rutulio vietoje.

Sritiniai lietuvių bendruomenės atstovų kongresai yra viena iš geriausių priemonių susitikti, susipažinti, aptarti svarbiausius savo reikalus, rasti būdus tolimesnei veiklai išlaikyti ir stiprinti. Didžiai apgalvestauju, kad amžiuvi gilėjant ir jaunystės jėgoms nebeinant didin, šį kartą nebe išgalėjau pats apsilankyti Jūsų kongrese, atnaujinti senas ir užmegzti naujas pažintis. Gavau progą prieš keletą metų jus tiesiogiai pažinti, kai lankiausi visoje eilėje lietuviškų jūsų kolonijų. Gerai, kad ir daugiau kas iš šiaurės Amerikos lietuvių jurs aplanko, pvz. antrajame jūsų kongrese dalyvavo prieš mane buvęs Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos pirmininkas dr. J. Sungaila su Lietuvių Enciklopedijos leidėju J. Kapočium.

Būdamas dabar PLB Valdybos pirmininku, galiu nuoširdžiai jums paliudyti, kad visi Valdybos nariai negailime laiko ir darbo santykiams su viso pasaulio lietuvių bendruomenė-

dami viltis, apnešdami jas kasdienybės dulkėmis. Nūdien jau nebenauijama išgirsti pasakymų ir net tvirtinimų, kad Lietuon negrįš ir tuo atveju, jei ji bus laisva. Kodėl taip yra? Mat, daug kam svetur pavyko neblogai įsikurti, praturėti, ir va, iš tokių per neilgą laiką spėjo jau išdilti gimtojo krašto ilgesys.

Lietuvių tautai tenka eiti dar sunkesnius kryžiaus kelius, negu carų spriespaudos laikais. Tačiau mylinčio gimtąjį kraštą širdyje visada rūseno dainiaus - Mairo nio žodžiai:

O tačiau Lietuva tik atbus
gi kada:
Ne veltui ji tiek iškentėjo,
Kanklių balsą išgirs,
Miegas kraujas užvirs,
Nes kryžius gyvybę žadėjo"

Gilus tikėjimas savo tautos ateitimi yra vienas iš pavyzdgingiausių savo tautos išlikimo ramsčių. Kas praranda tikėjimą dėl savo tautos ateities, tas jau save nuo jos apriboja. Kad svetimojo padangėj neuždustume, kiekviename lietuvi turi rusenti viltis ir tikėjimas Lietuvos prisikėlimu. Visa tas yra mūsų pačių rankose. Lietuviškos sielos išsaugojimas svetimuose kraštuose kartu yra mūsų išlikimo klausimas.

Tegul Vasario 16-jį suburia mus visus į vieningą, stiprią, nepalūžtamą lietuvių junginį. Lietuvis nepriklausomybė nėra žuvis, ji tik paversta, o mes nuo jos atskirti, bet ne amžinai.

Vasario 16-jį skatina dar labiau stiprinti glaudžius lietuvių bendravimą saitus, vienas kitą gerbti ir pasitikėti. Stiprinant tautinę savigarbą, ryžtą, dvasinį aktyvumą, padėsime nugalėti klūtis slekiant Lietuvai laisvės.

JONAS MIŠKINIS

mis palaikyti, jų gyvenimo bei reikalų žinioms rinkti ir, kiek leidžia sąlygos, tą bendrą mūsų darbą derinti bei palaikyti. Be abejo, jūs žinote, kad PLB Valdyba tai nėra kokia "pasaulinė lietuvių valdžia", nes ji negali jums nieko nei įsakyti, nei drausti. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veikla tegali būti tiek sėkminga ir naudinga, kiek kuri bendruomenė pajėgia ir sugeba padaryti savo krašte. Nes juk nerenkame visuotinių asmens mokesčių ir todėl negalime turėti bendro išdo, iš kurio būtų finansuojami reikalai tai vienoje, tai kitoje lietuviškoje kolonijoje. Mūsų reikšmė tegali būti dvasinė ir moralinė.

Vis dėlto galime visi pasidžiaugti, kad po pastarojo karo laisvojo pasaulio lietuvių pagaliau yra padarę kelis žingsnius pirmyn ir suradę jau aiškia formą savo bendrajam veikimui: Pasaulio Lietuvių Bendruomenės idėja tapo organizaciniu kūnu. Mūsų pareiga žiūrėti ir stengtis, kad tas kūdikis būtų sveikas, kad jis augtų ir būtų naudingas tautiečiams, lietuvių bei ir ateities išlaisvintai Lietuvai.

Jei laisvieji lietuviai nepraras savo tautos išlaisvinimo idealo, išliks visur gyvi ir aktyvūs, sugebės savo jėgas vienybės sutelkti, tai lengviau rasime būdų ir priemonių užsienio lietuvių kultūrai ugdyti, tarpusavio informacijai ir bendravimui stiprinti, lietuvių mokslo, kultūros, sporto manifestacijomis paremti, lietuvių jaunimo visuotiniam santykiavimui plėsti, kon-

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas J. Bachunas ir ponis, iš spėjų sukaustytos Chicagos išvykstant atostogų į Havajus, kur ketina išbūti iki balandžio mėnesio, P. Petručio nuotrauka

gresams ar meno dienoms ruošti.

Visiems šiems uždaviniams skatinti, derinti, informuoti bei informuoti PLB Valdyba šiuo metu leidžia biuletenį "Pasaulio Lietuvių". Bet jis tegalės būti geras ryšininkas, kiek atskirų kraštų lietuvių bendruomenės juo naudosis, jį aprūpins informacijomis ir tarp savo tautiečių paskleis.

Štai tie rūpesčiai, kuriais jūsų kongreso proga norėjau su jumis pasikalbėti ir pasitarti. Taip pat turėsite savo tarpe PLB Valdybos atstovą, vicepirmininką visuomeniniams reikalams dr. Algirdą Nasvytį, tad galėsite ir su juo apie viską plačiai išsikalbėti. Jungda-

miesi į vieną lietuvišką šeimą, būsim visi stiprūs ir galingi.

Brangūs Pietų Amerikos lietuviai, nuoširdžiai jus visus PLB Valdybos ir savo vardu sveikinu ir jūsų kongresui linkiu ko geriausios nuotaikos ir ko didžiausios darbo sėkmės. Tekyla lietuviška veikla ir dvasia visuose pietinio Amerikos žemyno kraštuose!

Juozas J. Bachunas
PLB Valdybos Pirmininkas

Skaityk ir platink
DIRVĄ

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

ATIDARYK BONKĄ UGNYJE DARYTO SKONIO
SAVO BIČIULIUI

Pavaišink jį stipriu, atmintinu Stroh's skoniu... vieninteliu amerikietišku alumi, darytu tiesiogine ugnimi. Tuo būdu jis daromas, kad jūs ir visi jūsų bičiuliai galėtumėte gardžiuotis išimtinu ugnyje darytu skoniu. Populiarusis Stroh's... turi skonį, kurį kiti norėtų turėti.

Stroh's

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS TALKOS iniciatyva yra ruošiamas anglų kalba veikalas apie Lietuvą, kurio išleidimas bus finansuojamas Lietuvos Nepriklausomybės Fondo. Tuo klausimu sausio 31 d. LNF valdyba New Yorke buvo sukvietusi pasitarimą. Nuotraukoje pasitarimo dalyviai iš kairės: J. Kiaunė, A. Merkėlis, LNF pirm. E. Čekienė, prof. J. Puzinas, prof. J. Brazaitis, ALTS-gos pirm. V. Abraitis, LNT pirm. dr. B. Nemickas ir A. Senikas.

INAŠAS BENDRAM IDEALUI

Artėjant Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dienai, Vasario 16-tai, prisiminkime A. Smetonos pasakytus žodžius istoriniame Tarybos posėdyje, lapkričio 14 d.:

"Lietuvai atėjo pati rimtoji valanda tapti vėl nepriklausoma, savarankiška šalimi, kokia ji yra kitados buvusi. Kad mes jaučiamės esą visiškai arti tos seniai visų lietuvių trokšamos laisvės, tai reikia padėkoti praktiniams mūsų tėvynės sūnams ir dukterims, savo vargingais darbais gaiviniams apmirusių Lietuvos dvasių. Jie vyko į tą laisvės idealą neapsakomai sunkiais keliais, įsižiūrėję į ją, kaip į šviesą, toli ir augštai žvilgančią žvaigždę. Beidami ten, jie ir galą gavo, bet, patys žindami, pramynė mums taką, šiandien jau vieškelį virtusį. Garbė jiems, tiems mūsų tėvynainiams!" (A. Smetona, 204 psl., A. Merkėlio).

Kova pasaulyje tęsiasi nuo pat jo pradžios. Tęsiasi ji mūsų pavergtoji tėvynė ir čia išsivijo, kova ne tik su priešu, bet vyksta rungtyniavimas įvairiose srityse žmogaus su žmogum, įmonės su įmone, miesto su miestu, kad sužinotų apie konkurento naujus išradimus, kilti ekonomikai, moksle, meno srityje ir, apimant, kultūroje, o taip pat ir domintuoli politikoj, stengiantis savo idėjoms rasti kuo daugiausia pasekėjų. Vyksta kova su žmogaus mintijimu, galvojimu ir čia komunistams pasisekė, melaginos ir neribotos propagandos dėka, suvilioti nemažai žmonių.

Toje globalinėje kovoje, ypač kovoje su komunistine propaganda, svetimųjų politiniųėjimus sekant dažnai privalome reikš-

ti nepasitenkinimą tos kovos eiga ir metodais. Svetimųjų valstybių politinės klaidas matydami, negalime nereaguoti, ypač JAV-se, pilnos demokratijos krašte, kur kiekvienas laisvai gali reikšti savo mintis.

Ne kartą esame pastebėję, kad ir Lietuvą liečiančiais klausimais svetimųjų spauda, net gi enciklopedijos, padaro klaidų mūsų nenaudai. Vienas kitas lietuvis kartais parašo laišką, siūlydamas atitaistyti, bet neturėdamas rodomosios medžiagos nesusilaukia teigiamų rezultatų. Rimtos literatūros apie Lietuvą pasigedo ir Lietuvai vaduoti Sąjunga jau 1941 m. JAV-se ir tokią anglų kalba knyga 1944 metais ir išleido. Tai "Timeless Lithuania". Svetimtautis ją perskaitęs susipažįsta su Lietuva, jos kultūra, papročiais ir kita. Paskutiniu laiku pasirodė ir daugiau panašių leidinių.

Studentų anglų kalba leidžiamas žurnalas Lituanus kelia komunistų pavergtos Lietuvos vargus, gildena jos išsilaisvinimo problemas, supažindina su lietuvių tautos kultūrinėmis savybėmis ir teikia bendrąsias informacijas iš mūsų tautos gyvenimo. Tai svarbus ir reikšmingas tikslas. Bet kova už laisvę tęsiasi labai svarbu, būtina ir skubu tokio pobūdžio anglų kalba veikalą išleisti. Tai informacinis leidinys apie Lietuvą, kuris atremtų prieš melagingą propagandą ir būtų dokumentuotai pagrįstas.

Tokį leidinį išleisti yra užsiėmusi Lietuvos Nepriklausomybės Talka Lietuvos Nepriklausomybės Fondas veikalą išleidimą parems materialiai.

LNF Komitetai, Atstovybės bei atstovai turėjo daug padirbėti,

daug poilsio valandų išsižadėti, kol sudarė materialinį pagrindą minėtam leidiniui išleisti.

Joks visuomeninis darbas nėra lengvas, o vienas iš pačių nedėkingiausių yra lėšų telkimas, kad ir kilniausiam tikslui. Tas darbas, tai tęsinys tų pačių Lietuvos sūnų ir dukrų, kurių ilgą ir kantrų pasišventimą bendram idealui A. Smetona prieš daugelį metų taip giliai vertino. Kol mūsų tautos siekiams įgyvendinti darbuotojų netruks, išsivijos lietuvių daug nuveiks Lietuvai naudingų darbų.

Prisimindami Vasario 16-os dienos prasmę, tautos vargingus kelius į tą triumfo dieną, žvelkime praeitin stiprindami ryžtą ir aukos dvasią ateičiai.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo Valdyba

Emilija Čekienė
Jurgis Kiaunė
Antanas P. Senikas
Brutenis Veitas
Jonas Valiukėnas

SOVIETIŠKAS IMPERIALIZMAS

Gal niekas taip aštriai ir griežtai nekėlė ir nekella kolonializmo ir imperializmo klausimo, kaip komunistai. Tuo tarpu pačios kolonijos, kurios siekė savo laisvės, mažai linkniuodavo kolonializmo-imperializmo žodžius. Jos stengėsi nusikratyti svetimųjų valdžios, sukurti savo nepriklausomas valstybes, be didelio tų žodžių linkniavimo.

Sovietams tie žodžiai yra magiški. Jie visur, kur tik gali, šaukia: kolonializmas, imperializmas. Tai jų du didieji propagandos arkliukai, ant kurių jie jodinėja po Afriką, Aziją, Pietų Ameriką. Ir kodėl nepajodinėti, jeigu tai apsimoka, jeigu tas jodinėjimas duoda gerus vaisius.

Po II-jo pasaulinio karo iš buvusių kolonijų pridygo daugybė naujų valstybių. Net mūsų geografija ir pasaulio istorija pradeda šlubuoti. Buvusioms kolonijoms stojantis nepr. valstybėmis, Vakarai, o ypatingai Amerika siekia jas sustiprinti materialiai, kai sovietai įrodinėja tai esant "naujo kolonializmo forma". Ir mes gerai žinome, kodėl jie tai daro. Vakarų remiamos ir atsistojusios antviresnio ekonominio pagrindo, jos bus mažiau paveldamos komunistinės propagandos ir pažadų. Todėl sovietai stengiasi sulaukti paramą, palaikyti skurdą ir tuo užmesti sovietišką kolonializmą. Geriausias komunizmo sąjungininkas yra skurdas ir netvarka.

Koks yra vakarų atsakymas šiai komunistinai propagandai? Vakarai bijo net paminti sovietišką kolonializmą. O jeigu kur nors ir kas nors kelia tą klausimą, tai Amerika bando tuos priltidyti.

Leiskime, kad rusų imperijos kolonijomis negalima vadinti Lenkijos, Rumunijos, Čeko-Slovakijos, Rytų Vokietijos, Bulgarijos ir kitų komunistinių kraštų, kurie praktiškai yra Maskvos prieštroje ir tų kraštų marionetinės valdžios laikosi tik

sovietų tankų ir NKVD divizijų parama. Praktiškai tai yra komunistinės Rusijos kolonijos, nors Maskva ir jų marionetės to ginasi.

Tačiau, kaip Maskva gali pateisinti Mažosios Lietuvos prisijungimą prie Sovietų Rusijos, o ne prie tarybų Lietuvos, kurią jie laiko irgi griežtojo okupacijos, nors vadindami Tarybų Lietuva?

Jeigu jie jau taip garsiai šaukia apie kito imperializmą ir ko-

lonializmą, tai tegu tada atsako, kur yra prapuolęs Karaliaučius, Tiližė ir visa eilė kitų Mažosios Lietuvos vietovių? Vokietijoje, ir net nacinėje Vokietijoje, nors tie kraštai buvo prijungti prie Vokietijos, bet turėjo lietuviškus nors vardus.

Tai gi, šio savo imperializmo ir kolonializmo jie negali ir negalės paslėpti po jokia sovietiškos išdaigos priedanga. Tai yra ir bus rakšis sovietų propagandai, kuri jiems badys akis ir kurios jie negalės paslėpti ir pateisinti.

Ant. Jaura

DIRVOS NOVELĖS KONKURSA

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinraščio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinraščio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščio įteikti data: 1965 metų kovo mėnesio 31 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slapyvardžiu. Tas pats slapyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1965 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje, atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetą rašyti drama, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkursą skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, ką premijuoti ir ką rekomenduoti spausdinti.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE PARAMA- 2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332 Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Imp. 5-Star FRENCH COGNAC	5th	5.75
2. HENRY McKENNA Kentucky Bourbon ..	5th	4.98
3. GLENMORE VODKA	5th	2.98
4. Imp. French NAPOLEON Brandy	5th	3.35

5. COINTREAU Liqueur and Brandy	5th	4.75
6. LIEBFRAUMILCH Imp. German Wine ..	5th	.98
7. BORDEAUX Imp. French Wine	5th	.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

MUS VEŽA Į SIBIRĄ...

(7)

Ištrauka iš Sibiro tremtinės Barboros Armonienės knygos "Palik ašaras Maskvoje", kurią lietuvių kalboje išleido Vilties leidykla.

Mano abi draugės Ona ir Marija Aukštuolienės, iš Rygos grįžusios, rado tuščius namus ir šeimas ištremtas. Tos vargšės moterys turėjo slapstyti daugiau kaip trejus metus. Onos vyras su dukra ir Marijos vyras su dviem dukterimis buvo gabenami tuo pačiu traukiniu kaip ir mes.

Gyvuliniuose vagonuose sukimštų žmonių jausmus sunku apsaakyti. Niekas tiksliai nežinojo, kur mus vežė, nei kas mūsų laukia ateity. Niekas nedrįso galvoti, kad būsim iššudyti, bet niekas taip pat negalėjo pasakyti, ar ilgai išliksime gyvi. Žmonių vargas taip perkimštuose vagonuose ir dvasinė įtampa, sukelta tokios nelaimės, galėtų būti palyginta su gyvulių transportu, jeigu gyvuliai turėtų žmoniškus jausmus. Bet ir šis palyginimas nėra realus, kadangi ir gyvulių transportas tokiomis sąlygomis yra įstatymų draudžiamas kiekvienoje civilizuotoje valstybėje.

Mano čia, kad komunistai, jeigu jie nebūtų niekuo kitu žauriau nusikaltę, vien dėl tokių brutalių trėmimų neturėtų teisės būti traktuojami kaip civilizuotos žmonijos dalis.

Kai palyginu 1941 metais trėmimų vykdymą, kaip man ano meto tremtiniai papasakojo, su tuo, kaip jie dabar su manim ir kitais elgėsi, matau, kad jokio skirtumo nebuvo. Nors tai atsitiko ir ne mano transporte, bet iš kitų teko sužinoti, jog net moterims, jeigu jos

turėdavo gimdyti transporto metu, nebuvo leista teikti jokios pagalbos. Nors ten ir būtų gydytojas ar gailėstingoji seselė, taip pat tremiami, tik kitame vagonė, jiems nebūtų buvę leista teikti medicinos pagalba, nes pagal vykdomą tvarką joks tremtinys neturėjo teisės pereiti iš vieno vagono į kitą.

Turėjome ir nuotykių. Po dienos kelionės traukinys lėtai slinko per Latvijos miškus Rusijos linkui. Vienas vyriškis su dviem suaugusiais sūnumis šoko iš vagono ir pasislėpė miške. Sargybiniai, sėdėdami ant vagonų stogų, pamatė ir pradėjo šaudyti. Traukinys buvo sustabdytas keletai valandų ir per tą visą laiką tratėjo šūviai miške, bet vyrams pavyko pabėgti. Vėliau kitame vagonė moteris, kurios vyras liko kalėjime, vežama su dviem mažais vaikais, išėjo iš proto, šoko iš judančio traukinio ir žuvo vietoje. Traukinį sustabdžius, lavonas buvo užkastas prie bėgių. Visi dar ilgai kalbėjome apie likusius vargšus našlaičius dvejų ir keturių metų amžiaus, neišgalvodami, kas jais rūpinsis.

Traukinys sustodavo po keletą kartų kasdien, kartais kurioje mažoje stotelėje, kartais laukuose. Tokiais atvejais mums buvo leidžiama išlipsti iš vagonų, bet tik jokia būdu neperžengti griovių abiejose geležinkelio linijos pusėse. Tokiomis sąlygomis žmonės skubėjo atlikti savo reikalą. Vyrų, jaunos merginos ir moterų — visi vienas šalia kito. Kai traukinys sustodavo netoli nuo rusų kariuomenės barakų, dalis sargybinių buvo siunčiami atnešti maisto. Tai kartais atsitikdavo vieną kartą per dieną, kartais per dvi dienas, maitintis tekdavo dažniausiai iš savo iš namų pasiimtų išteklių.

Didžiausias rūpestis, kurį dabar turėjome, tai buvo ligonių ir kūdikių globa. Mano vagonė buvo net trys naujagimiai. Jų tėvų didžiausias galvosūkis buvo vystyklai, nes jų išplauti nebuvo kaip ir kur. Kartais,

traukiniui sustojus po lietaus, motinos šokdavo vystyklų plauti į griovius. Kildavo nesusipratimų dėl vandens grioviuose, nes vieni skubėjo puodus plauti, kiti norėdavo nusiprausti, o treči vystyklus skalauti — visi tuo pačiu laiku. Kiek geriau būdavo, kai traukinys sustodavo didesnėse stotyse, kur gaudavom pakankamai vandens. Tėvai visai stengėsi vaikus užlaikyti švariai. Vartotus vystykius išdžiovindavo ir iškratydavo. Paklodes ir marškinius sudraskydavo ir panaudodavo vystyklams, o kartais vyrai net apsiuosdavo šlapiais vystyklais, kad jie greičiau džiuūtų.

Didžiausias mūsų vargas buvo su paralyžuotąja senute. Nebuvo jokių priemonių jos švarai palaikyti. Neilgai trukus, viskas aplink ją pradėjo dvokti, o ant jos kūno atsivėrė žaizdos. Medicinos pagalbos traukinio nebuvo jokios. Be abejo, kituose vagonuose buvo gydytojų, seselių ar medicinos studentų, bet jiems nebuvo leista eiti iš vagono į vagoną.

Keletą dienų lauke buvo labai karšta, dvokimas vagonuose pasidarė nebeapakeliamas, žmonės ėmė sirgti. Mūsų vagonė vienas dvejų metų berniukas turėjo aukštą temperatūrą ir iš skausmo be paliovos verkė. Vienintelė pagalba, kurią tėvai galėjo jam suteikti, buvo kelios aspirino tabletės, gautos iš kažkurio bendrakeleivio. Vaikutis blogėjo, blogėjo ir pagaliau pasimirė. Artimiausiame sustojime kareiviai paėmė lavoną ir kažkur užkasė. Tėvų skausmas draskė ir mūsų širdis. Normaliose sąlygose ir gydytojo priežiūroje vaikas nebūtų turėjęs mirtį. Dabar niekas tikrai nežinojo, net kur jis palaidotas. Aš buvau labai laiminga, kad mano sūnus išliko sveikas per visą kelionę.

Apie mūsų paskyrimo vietą sklido įvairiausių gandų. Vyrų, kurie galėjo susikalbėti rusiškai, bandė tautai sužinoti iš sargybinių, tačiau tie atsakė, kad arba nežina patys, arba jiems esą neleista mums sakyti.

(Bus daugiau)

VASARIO 16 AKTO REIKŠME LIETUVOS

ŽEMĖS ŪKIUI

Ignas Andrašiūnas

Sunkūs ir neramūs buvo 1918 metai Lietuvoje. Krašte, nualintame karo audryje ir vokiečių okupacijos, siautė pabėgusių belaisvių priedanga įvairūs plėšikai ir nešė siaubą ramiems Lietuvos gyventojams susitelkusių padugnių neklaūžados. Sunki politinė būklė iškilo ir paskelbtąjį vasario 16 d. aktą. Nežinotini, kad ankščiausiai tas aktas pasirodė kečiuose Berlyno laikraščiuose (18. II. 1918), kitiems laikraščiams buvo uždrausta jį atspausdinti.

Tuo būdu Lietuvos nepriklausomybės paskelbimas vasario mėn. 16 d. pasiliko nutarimu, kurio okupacijos valdžia neleido vykdyti. "Lietuvos Aidas", kuris be leidimo paskelbė tą nutarimą, buvo konfiskuotas. Reikėjo Lietuvos Tarybos vadovybei parodyti daug politinio sugebėjimo ir lankstumo, kol tas aktas vokiečių okupacijos organų buvo pripažintas ir jo tolimesnieji padariniai respektuojami. Todėl, atdarant Valstybės Tarybos ir pirmąjį mūsų vyriausybės posėdį, jos pirmininko Antano Smetonos pasakyti žodžiai turi būti vertinami su dideliu atsargumu ir rimtu politiniu dėmesiu. Jis 1918 metais lapkričio mėn. 14 d. Vilniuje iškilmingame Valstybės Tarybos posėdyje, dalyvaujant visuo-menei ir spaudai, savo kalboje pažymėjo, kad "karo nukamuotas pasaulis trokšta rimties ir santikos ir poilsio. Didysis gaisras, kilęs prieš kelerius metus, jau gęsta, bet dar neišblėsęs. Karingas ūpas visur jau slūgsta. Akloji pajėga, kuri neišmano nei galios, nei meilės, turi nusileisti prieš teisybę. Lygybė žmonių, laisvė tautų -- toks šauksmas yra

dabar girdėti visur, ir jis ima viršyti visose šalyse, visose pasaulio dalyse. Visi, kraštai vaitodami, stengiasi išsivaduoti iš po sunkių sunkiosios karo naštų. Iš po griuvusių suirusių milžinų valstybių kyla užmirštosios tautos ir reikalauja teisės savo asmeniui apsispręsti. Jų skaičiuje pasirodo ir Lietuva, kuriai lemta keltis iš mirusiųjų tarp neduglių smalkių pritvinkusiame ore. Pirmąkart mūsų šalies bendravimo pamatai nebetinka, tuo tarpu senųjų vieton naujų dar neturime. Mūsų kraštui, kuriame karas yra palikęs daug sprogstamos medžiagos ir sukėlęs daugybę svaigstamų garų, graso netvarkos galvalas. Tik stipriai nustatyta tvarka, palaikoma visų krtvion sutelktų šalies pajėgų, testengs jį apsaugoti šiuo pavojingu metu nuo baisaus sukrėto".

Šiek tiek viltingesnių prošvaisčių ir daugiau pasitikėjimo nuotaikos Lietuvos krašto žmonių ir jo ateities išteklų pajėgumui parodė savo programinėje kalboje Ministeris Pirmininkas prof. A. Voldemaras. Jis pažymėjo: "Esame žemdirbių šalis. Žemės ūkis yra Lietuvos gyvybės pamatas: juo remiasi mūsų pramonė ir prekyba, jis krašto mokesčių šaltinis. Ko dabar daugiausia reikia visam pasauliui? Maisto ir dar maisto. Tas, kas maistą gamina tas turi geriausią kelią gerinti savo būviui. Už maistą bus galima visko gauti -- aukso ir kas brangiausia už auksą -- visokių prekių".

Kitoje deklaracijos vietoje pa-brėžė: "Lietuva pavirs į didelius laukus ir sodus, gražias pievas, tarp kurių išmėtyti gražūs, pa-

skendę žalumoje, ūkininkų namai, Viensėdžiai ir miesteliai surišti lygiais kaip delnas keliais. Kur pažvelgsi, pamatysi sveikus žmones, linksmais veidais. Kas pamatys Lietuvą, pasakys: čia darbo ir laimės šalis."

Tai įtakingo ano meto politiko ir giliai įžvelgiančio žmogaus į Lietuvos žemdirbių ateitį žodžiai. Ir kas iš mūsų dabar prisimena anuos laikus ir mūsų krašto pakitėjusį vaizdą po 20-22 metų, bešališkai galvodamas, galėtų pasakyti, kad tie ano meto pasakyti Ministerio Pirmininko žodžiai tapo tikrovės paveikslu.

Dar didelė dalis naujų ateivių prisimena mūsų Nepriklausomos Lietuvos atsikūrimą ir jos gyvenimo augimą ir žydėjimą. Tik gal būtų nedaugeliui šis mūsų krašto pažangos kelių žygiavimo vaizdas nėra pakankamai aiškiai suprantamas ir jo kilimo padariniai suvokiami.

Vertinant Lietuvos žemės ūkį pagal 1909-13 metų statistinius gamybos duomenis ir turint mintyje būsiosios Nepriklausomos Lietuvos plotą -- iškyla kai kurie būdingi reiškiniai, kurie rodo ano meto ūkinio nepajėgumo priežastis. Ano meto Lietuvos ūkininkas buvo tampa priklauso nuo rusų (jungtas į caristinės Rusijos bendrąjį ūkio struktūrą. Tuo tarpu krašto klimatinės sąlygos buvo palankios mūsų krašto ūkį rikiuoti pagal Vak. Europoje vyraujančius ūkinės konjunktūros dėsnius.

Vaizdžiau tariant, buvo pats laikas radikaliai pertvarkyti žemės ūkį ir duoti naują posūkį gyvulininkystės gamybos kryptimi. Tačiau rusų caro valdžia neturėjo noro ir ūkinio intereso tai daryti. Šį klausimą gali aiškiai nušviesti Tarp-tautinio Instituto tuo reikalu surinkti statistiniai žemės ūkio gaminių duomenys. Žemės Instituto metraščiuose (1914, 1939 m. Roma) paduodama 1900-1938 metais bruto derlius: Lietuva, 1900-1913 m. laikotarpyje gamino 1,23 mil. tonų, o 1924-1928 metų laikotarpyje -- 1,60 mil. tonų, 1929-33 m. jau 2,06 mil. tonų ir 1934-38 metais 2,28 milijonai tonų. Krašto žemės ūkio produkcija padidėjo 88%. Ji pralenkė Daniją (58,8%), Švediją -- (26,8%), Olandiją (57,1%), Airiją (18,5%). Tik viena Suomija pralenkė su 93,3%.

Iš šių duomenų matyti, kad Lietuvos laukų derlius labai pastoviai kilo per visą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį. Be to, Lietuvos ūkio produktų kokybė nepriklausomybės laikotarpyje taip pat žymiai pagerėjo. Drąsiai galima teigti, kad 1934-38 metais Lietuvos ūkininkai iš savo žemės gaudavo du kartus tiek gėrybių, kaip kad jie gairėmės ryžtingai žygiavo. Vadinas, tas pats žemės plotas ūkininkui kas met atnešė 2 kartus didesnę derlių, negu 1909-1913 metais. Be dvigubo derliaus padidėjimo, Lietuvos ūkininkas savo gamybą pasuko Vak. Europos žemės ūkio gamybine kryptimi.

Prieš I Pas. karą Lietuva į svetimus kraštus vežė tik 3 žemės ūkio produktus: linų pluoštą, sėmenis ir arklus. Šių produktų išvežimas buvo labai nedidelis, o kitų produktų tik nežymūs kiekiai ir tik pripuolamai.

Nepriklausomo gyvenimo metais atsirado daug naujų eksportinių žemės ūkio gaminių. Pradedant linų pluoštu ir sėmenimis, sviestu ir sūriu, baigiant kiaušiena, kiaušiniiais, paukščiųiais ir paukštiena, Tenka pastebėti, kad carinės Rusijos laikais Lietuvos ūkis visai nežinojo pieno produktų išvežimo, o nepriklausomos Lietuvos laikais 1938 m. vien sviesto buvo išvežta 17,41 tūkst. tonų už 76,9 mil. litų. Lietuva tais metais gamino apie 1,6 milijardus litrų pieno. Vadinas, eksportuojama buvo nedaugiau kaip 25% pagaminamų Lietuvoje pieno riebalų. 75% pagaminto pieno buvo suvartojama Lietuvos gyventojų mitybai. Išvežamojo sviesto rūšis buvo aukštos kokybės. Savo kokybe Lietuvos sviestas buvo pralenkęs Olandijos sviestą ir priartėjęs prie pasaulio šioje srityje pirmūnės -- Danijos. Tai aiškus įrodymas, kad Lietuvos ūkininkas sumaniai tvarkė savo pieno ūkį, ir sparčiai šuoliais artėjo prie pažangių kraštų gamybos. Labai įdomius duomenis apie Lietuvos

Pirmasis Lietuvos agronomų suvažiavimas 1919 m. Kaune, žemės ūkio ministru A. Stulginskiui pirmininkaujant.

žemės ūkio produktų išvežimą patiekia A. Simutis savo knygoje "The Economic Reconstruction of Lithuania after 1918, New York 1942". Toje knygoje jis nurodo, kad Lietuvos žemės ūkis per kooperatyvines organizacijas, Pienocentrą ir Lietūkį, 1939 m. eksportavo už 320,9 mil. litų įvairių žemės ūkio gaminių. O visa Lietuvos metinė prekybinė apyvarta siekė 1,5 milijardų litų. Iš to kiekio tuo metu veikiantieji Lietuvoje kooperatyvai: Pienocentras, Lietūkis, Linas ir Sodyba darė apie 35% visos krašto prekybinės apyvartos. Kooperacija turi entuziastiškai nusiteikusių pasekėjų, bet turi ir priešų (ypač privatus pirkliai). Tačiau niekas šiandien negali užginčyti, kad kooperacija yra moderniausia ūkinės raidos tobulėjimo forma. Lietuvos ūkininkas ir šioje srityje parodė savo aukštą sugebėjimą ir prisitaikymo ypatybes. Tuo būdu jis gyvai jungėsi į modernaus civilizuoto pasaulio naują ūkinę sistemą.

Postūkis iš grūdų ūkio į gyvulininkystės gamybos linkmę iš Lietuvos ano meto ūkininko pareikalavo daug kieto darbo ir ištvermės. Jis turėjo parodyti didelį darbštumą ir kietą valią. Ir tai buvo darbas ne fantastiškom svajonėm skatinamas, bet kieto vargo ir didelio pasiaukojimo lydimas. Ir tose sunkiųjų bandymų dienose lietuviai kaimiečiai į pagalbą atėjo savo patarimais, o kartais ir realiu pavyzdžiu, pradžios mokyklų mokytojai, agronomai, pienininkai ir valščiaus miestelių ar bažnytkaimių kooperatininkai. Tai buvo tie inteligentai, kurie naujų užsimojimų viltimis užsibrėžto darbo gairėmis ryžtingai žygiavo. Tai, ką pasiekė mūsų pilkojo sėdžiaus pionieriai, yra mūsų nepriklausomo laikotarpio pasididžiavimas ir didysis ūkinės gerovės laimėjimas. Jų darbo pastangų realūs rezultatai: krašto žemės ūkio našumo pakilimas ir deka kooperatyvinė ūkio formom, -- atpaalaidavimas žemės ūkio prekybos nuo įvairių išnaudotojų ir tarpininkų. Šiuo atveju Lietuvos kooperatinė ūkio sistema gali būti pavyzdžiu JAV ir

kitiems kraštams.

Be čia sumintų ūkinėje srityje laimėjimų, mūsų kaimas sugebėjo dar duoti žymų lietuvų inteligentų prieauglį. Iš kaimo kilę inteligentų kadrai iškėlė Lietuvą iš užmiršto ir nežinomo krašto į sąmoningos tautos valstybę. Ir, anot prof. K. Pakšto, tautinis genijus mūsų paprastas, pilkas minias Lietuvoje pavertė tauta, nacija, kuri jau niekada nesutiks atsakyti savo kalbos, savo religijos ir savo vėliavos, savo nepriklausomo valstybinio gyvenimo. Ir mažiau išsivijos remiama Lietuva su moliumi ir vandeniu maišys savo kraują mūsųose pralietose ir lėpdyt plytas savai dar stipresnei, dar jaukesnei valstybei atstatyti (žūr. ALT Darbai, 317 psl.)

Kai I Pas. karo metu vokiečiai sugriovė Belgijos žydintį žemės ūkį ir naštis dirvas pavertė apkalais ir karo griuvėsių liekanom, pasaulis prabilo į vokiečių tautos sąžinę. Šis smurtas buvo pasmerktas ir pasauliui parodytas kaip laukinio vandalizmo darbas. O ar išgirdo šių dienų pasaulio sąžinė apie Pabaltijo ūkininkų sunaikinimą, žmogaus ir tautos sunekinimą ir nuteriojimą?

Sociologai ir visuomenės mokslo tyrinėtojai nurodo, kad kaimas yra tautos gyvybės lopšys, o ūkininkų luomas yra tautos sveikatingumo ir moralinių vertybių saugotojas. Ir ištikrųjų, jau nuo senų laikų pastebėta, kad tik tos tautos yra pakankamai kūrybingos ir vaidina svarbų vaidmenį žmonių pažangos ugdyme, kurios turi pastovų, sveiką ūkininkų luomą. Šiam teigimui pagrįsti gali būti pavyzdžiai Skandinavija, Pabaltijis, Olandija, Danija ir Belgija. Išeinant iš šito samprotavimo, reikėtų, kad laisvame pasaulyje gyvenąs lietuvius būtų visas pastangas parodyti pasauliui Sovietų Sąjungos brutalias tautų okupacijas ir ūkininkų luomo naikinimo priemones. Tai yra laisvame pasaulyje gyvenančių lietuvių didžiausias ir reikšmingiausias ginčas, kuriuo jie gali lengvinti pavergtam lietuviai išlaikyti sąmoningos tautos gyvybę.

Šių dienų žemės ūkio mokslas turi pakankamai duomenų, kurie rodo kad sovietinė sistema nesilaiko kritikos. Taip pat jau daugeliui žmonių laisvame pasaulyje pakankamai aišku, kad komunistų partijos CK Kremliuje yra apgaulingu būdu pasigrobęs žmonių valios išreiškimo teises ir žmogaus visokeriopas laisves. Sovietų Sąjungos dabartinis žmogus negali išreikšti savo teisėtų pastangų, kad suajelės žmonių pagrobtoji valdžia būtų sugrąžinta bendruomenei ir kad visose ūkinėse, tautinėse ir ekonominėse srityse būtų atkurtas socialinis teisingumas.

Laisvojo pasaulio žmonių sąžinė turi jausti didžią žmoniškumo pareigą padėti iš Sovietijos imperijos replių išlaisvinti žmonių ir pavergtas tautas. Žemė ir priemonės, kurios padeda žmonijai gaminti duoną, turi priklausyti pasaulio vairuotojų sąžiningai išmonei, kad tuo būdu būtų galima prisidėti prie pasaulio socialinio teisingumo ir taikos išlaikymo.

CHICAGO

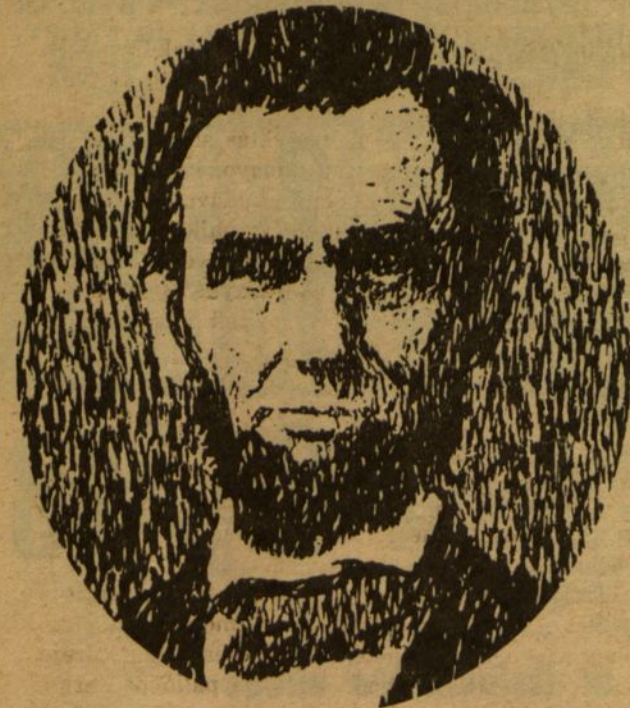
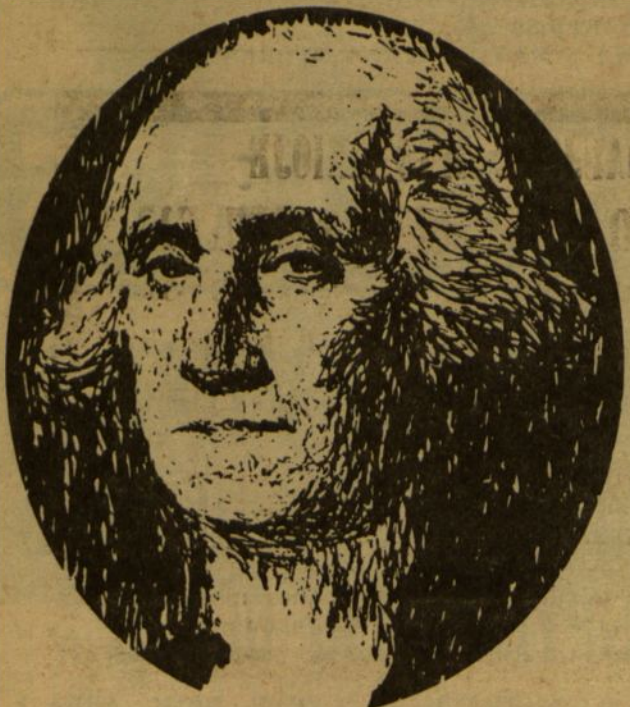
• L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir Tautinis Akademinis Sambūris Chicagoje š. m. vasario mėn. 20 d. ruošia tradicinį Užgavėnių blynų balių B. Pakšto sveitainėje, 2801 W. 38th St.

Svečiai bus vaišinami šaltais užkandžiais ir užgavėnių blynais. Šokiams gros B. Pakšto orkestras. Pradžia 7 val. 30 min. vakaro.

Korp! Neo-Lithuania juniorai žada pasirodyti su būdinga staigmena.

Vietas prašome iš anksto rezervuoti pas Aleksą Siliūną -- 6839 S. Rockwell Ave., tel. PR 8-0149 nuo 6 iki 8 val. vakarais.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania ir L. T. Akademinio Sambūrio valdybos kviečia visus savo narius su jų draugais ir bičiuliais atsilankyti į šį Užgavėnių blynų balių.

GIMTADIENIS

Ar žinote dar ką nors, šį mėnesį švenčiantį savo gimtadienį? Sakykit "ilgiausių metų" greitai, lengvu būdu -- užmiestiniui pasikalbėjimu. Prieš tai pasitinkrinkit pirmuosiuose telefonų knygos puslapiuose, kaip greitai galima atlikti užmiestinį pasikalbėjimą.

Ohio Bell

Part of the Nationwide Bell System

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS!
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

• Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokam visas pašto persiuntimo išlaidas.

• Dabartinis dividendas 4 1/2% išmokamas du kart per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD ■ CHICAGO ■ VI 7-7747

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

AR MŪSŲ KOVA DĖL LIETUVOS LAISVĖS BUS TIK SIMBOLINĖ? JUOZAS JURKUS

"Ginsimės lig vieno, kaip pilėnai gynės, Paskutinį šovį tau, širdie, skiriu, Tegu šitos pušys pasakys tėvynei, Kad lietuvis niekad nemirė vergu".
Iš "Laisvės kovų dainų".

Laisvė -- tai magiškas žodis, kuris visais laikais masino pavergtas tautas. Ji viliojo prispaustuosius, kaip Biliūno Laimės Žiburys. Pro durtuvus, pro kulksnėlių ugnį, kūrė knygnešius, savanorius, partizanai. Tūkstančiai jos siekia ir siekė, lipo ir krito prie Berlyno sienos. Pigiai galingųjų išduota mažų tautų laisvė buvo visais laikais labiau branginama už gyvybę.

Šiandien ta laisvė yra rimtai susirūpinę Amerikos patriotai. Iš anapus geležinės ir bambukinės uždangų pavergtieji su viltimi žvelgia į Ameriką. Amerika -- paskutinė pavergtų tautų viltis -- yra pati šiuo metu dideliame pavojų. Pavojus joo didesnis, juo mažiau amerikiečių jį mato ir dar mažiau pasiryžę kovoti ir aukotis už laisvę.

Prieš keliasdešimt metų esu skaitęs romaną apie pasaulio pabaigą. Tai buvo mokslinė fikcija. Tų laikų astronomai pastebėjo planetą paklydusią kosmose. Ta planeta pagal jos kryptį turėjo susidurti su žeme. Ji jau buvo žūrima paprasta akimi. Bet žemės gyventojai elgėsi, kaip paukščiai, užlipnotizuoti gyvatės. Jie šaukė, laužė rankas ir kėlė keletą valstybės vadų, įspėjančių pavojų, kurie ryžosi staryti erdvės laivą, kad galėtų pabėgti į kitą planetą. Tam mažiausia būtų reikėję šimto metų, bet jie apskaičiavo, kad, sutelkus visas turimas mokslines žinias, priemones ir išteklius, per porą mėnesių, kol planeta pasieks žemę, spėsia pastatyti tokį laivą.

Bet ar visi dėjos prie to darbo? Tik kai erdvės laivas jau buvo pastatytas ir niekas jau neabejojo neišvengiama katastrofa, turtuoliai tada sūklė didelės sumas pinigų, kad priliptų ir juos į laivą, bet jau buvę per vėlu. Ar nepanaši padėtis šiandien? Raudonoji planeta, paženklinanti kūrį ir plautuvą, jau priartėjo prie Amerikos krantų per 90 mylių. Smerkiame Amerikos vadus, o patys, kurie akis į akį jau buvome susidūrę su tuo komunizmo pavojumi ir vos sveiką kailį išnešę, ar aktyviai jungiamės į kovą prieš jį?

Atrodo, kad daugelis patogiai spėję įsitaisyti, užmiršome savo pašaukimą būti šaukliais, kovotojais už laisvę. Mūsų šventa pareiga įspėti amerikiečius, kad laisvė gali būti išplėsta ir be šūvio. Didžiausias pavojus laisvei ateina pro užpakalines duris, lyg vagis naktį, laisvės sargybai prisnūdus, Ameriką sunaikins ne komunistai, bet jų suklaidinti amerikiečiai, tebetik į taikingą sugyvenimą su priešu, prisiekusiu mus palaidoti.

Sovietų strategai sumaniai naudoja psichologinį kovos būdą -- opinio subversiją, siekdami visiškai palaužti Amerikos pasipriešinimą be kovos. Jie dirba dieną ir naktį, posėdžiauja net laidotuvių procesijose. Raudona-

sis vėlinas rausiasi po Amerikos laisvės pamatais. Bolševikai nekaltais šukiais perša Amerikai savižudybės ideologiją. Retai istorijoje matėme, kad duobkasiai kartu sėstų prie stalo su numatytomis aukomis aptarti bendrų planų. Fikcionalio atominio karo grėsmės hallucinacija spėjo aptemdyti net šviesius protus. Besitęsiančios konferencijos su sovietais -- aiškus farsas ir pinklės.

Tų pavojų laisvei yra daug ir įvairių, kai jaunimas, netekęs moralinio pagrindo, idealizmo ir patriotizmo demoralizuojamas pakrinka. Malda išmesta iš mokyklų. Korupcija. Garvėsenos auga. Bet gal pavojingiausia Amerikos laisvei -- tai apatija, nusisukimas nuo tų idealų ir principų, kurių vedami Amerikos tėvai sukūrė šią laisvės tvirtovę, į kurią kreipiamos pavergtųjų viltys. Ši pavojinga apatija smelkiasi ir į mūsų tarpą. Nežinrind didžiausių pastangų eilės

Studentų žinios

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba pakvietė Valdą Adamkavičių, Antaną Dundzilą ir Tytą Vardą į Lietuvos Fundacijos valdybą dvejų metų kadencijai. Fundacijos valdybos pirmininko pareigoms buvo pakviestas Algis Lukas. Fundacijos pagrindinis tikslas yra leisti anglų kalbą informacinį-mokslinį žurnalą, kurio paskirtis yra atskleisti pasauliui lietuvių tautos kultūrą, nušviesti dabartinę jos padėtį bei gvildesti jos laisvinimo problemas.

Visi studentų skyriai bei pavieniai studentai, kurie nesusimokėjo 1965-66 mokslo metų nario mokesčių, turi iki š. m. kovo mėnesio 1 d. prisijusti Liet. Stud. S-gos CV išdininkui Algiiui Alanui, 15369 Freeland, Detroit, Michigan. Užsimokėję nario mokesčių studentai bus užregistruoti ir galės dalyvauti Liet. Stud. S-gos 1965-66 mokslo metų rinkimuose kurie įvyks šį pavasarį.

Lietuvių Studentų Sąjungos skyriai organizuoja savo kolonijose Lituanus vajaus vietinius komitetus. Komitetai kovo mėnesį kreipsis į lietuvių visuomenę prašydami aukų ir prenumeratų Lituanus žurnalui. Lituanus vajaus centrinis komitetas yra sudarytas Detroito. Komitetui vadovauja inž. Česlovas Staniulis.

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba kartu su latvių ir estų centrinėmis studentų organizacijomis išleido pirmutinį BAL TIC STUDENTS NEWSLETTER, kurio tiražas pasiekė 5000 egzempliorių ir buvo išsiųstas tarptautinių studentų organizacijų centrums. Biuletenis supažindina pasaulio studentiją su pabaltiečių studentais ir jų veikla.

Lietuvių Studentų Sąjungos CV prašo visas studentes-studentus aktyviai prisidėti ir dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimuose savo kolonijose. Nepamirškime priminti pasauliui Lietuvos tragediją, ypač savo universitetuose.

idealistų, daugumas stovi nuošaliai tos kovos.

Istorija pilna pavyzdžių, kur buvo laukiama progų ir jų niekad nesulaukta. Ir atvirkščiai: iš bevilčių padėčių buvo sudarytos auksinės progos. Vasario 16-tos proga tenka prisiminti mūsų savanorius, kurie gi buvo atkalbinėjami ir prašomi dar palaukti, kol didieji mūsų pasigailės.

Kai Aleksandras Makedonietis buvo paklaustas, kaip jis užkariavo pasaulį, jis atsakė: "Tai padariau neatidėliodamas". Neatidėliodami junkimės į kovą už Lietuvos laisvę savo darbui ir laisvę turi būti metami visi mūsų rezervai.

"Be kovos ir aukos nebuvo ir nebus laisvos Lietuvos", -- rašė Maironis. Niekas iš mūsų neturi moralinės teisės pasilikti šalia tos kovos tik stebėtoju ar tik kartą į metus paploti kalbėtoju ir primesti kelis dolelius. Tokiu dvasiniu "nusmukimu ar vidutiniškumu savo misijos neatliksime", -- rašė dr. P. Pamataitis (Dirva, II, 3). Jo teisingos mintys vertos platesnės mūsų visuomenės dėmesio. Sektinas pavyzdys ir Los Angeles lietuvių, kurie, renkant aukas Vasario 16, atsižvelgė į aukotojo valią. Malonu, kad pagaliau ir ALTas priėjo išvados, kad vistik reikia eiti į J. Tautas dėl pavergtųjų išlaisvinimo.

Kad Vilkas galėtų tvirtai atsistoti ant kojų, jam į pagalbą turi ateiti ir partijos, kurių įnašą tikrai reikėtų pakelti iki 1000 dol., ką neseniai yra siūliusi Dirva. Tą pačią mintį yra kėlę ir minėti Los Angeles lietuviai,

PADĖKIME SKAUTAMS ĮSIGYTI STOVYKLAVIETĘ

Palikdami tėvynę, išsinešėme Lietuvą gyvą savo širdyje ir norime ją su meile perduoti savo vaikams. Tėvams šio idealo siekti gražiai padeda Lietuvių Skautų organizacija. Lietuvių bei išlaikyti ypatingai svarbi priemonė yra skautų stovyklavimas, kur vaikai auklėjami gerais žmonėmis ir gerais, sąmoningais lietuviais. Tačiau Atlanto Rajone, kuris tęsiasi nuo Maino iki Delaware ir kur yra daug lietuvių jaunimo, neturime nei vienos savo stovyklavietės. Todėl mūsų skautams tenka būti svetimųjų įnamiais, mokėti brangiai už stovyklavietes, ir pagaliau, negalima jų gauti kada reikia. Neturint savo stovyklavietės, stovyklavimas mažesniais grupėmis (draugovėmis, skiltimis) būna beveik visiškai neįmanomas.

Skautų tėvai ir rėmėjai, daly-

teigiamai pasisakę taip pat už 1000. Partijos neturėtų kratyti pinigines naštas, o turėtų padėti savo vadams. Kas gi turi sudaryti materialinį pagrindą joms veikti ir reikštis? Jos turi paieškoti priemonių ir būdų sudaryti tokią pagrindą, į kurį atsirėmusi jų vadovybė, galėtų ne tik pašnėkėti, bet ir šį tą padaryti. Tai matydama, visuomenė neliks abejinga. Gal ir tie "veikime nedalyvaujantys" aktyviai prisidės savo pinigais prie tos kovos. Ne tik partijų nariai, bet ir prijaunantys aukos. Tas šimto dolerių įnašas yra vadinamas simboliniu. Jeigu taip, tai kyla klausimas, ar visa mūsų kova nebus tik simbolinė, jeigu tik trupinius mesime į ją.

vaudami 1964 m. rugsėjo mėn. 26 d. New Britain, Conn. įvykusiame skautų vadovų ir tėvų atstovų suvažiavime, nuodugnai apsvaistė savos stovyklavietės įsigijimo galimybes ir priėjo išvados, kad yra būtina tokią stovyklavietę įsigyti. Ji bus mūsų vaikams lietuvių mokykla, paties jaunimo rankomis išpuošta lietuviškais kryžiais, tautiniais ornamentais ir viskuo kas brangu mūsų širdžiai. Ten skambės lietuvių kalba ir daina, liepsnos lietuvių skautų laužai. Ta stovyklavietė galės naudotis ir visas kitas lietuvių jaunimas.

Tyrinėjant sąlygas paaiškėjo, kad tokią stovyklavietę tinkamų ir įperkamų vietų yra. Vieną jų visapusiškai ištyrus, bus galima įsigyti. Turime skautų eilėse išaugusių savų inžinierių, kurie žada savo talką stovyklavietei įrengti. Turime taip pat žmonių, kurie suprastdami savos stovyklavietės didžią reikšmę jau yra pažadėję stambesnes aukas stovyklavietei pirkti. Atrodo, jau esame tiek įsikūrę, kad beveik kiekvienas įstengsime savo auka prisidėti prie šio svarbaus darbo ir sutelksime tiek lėšų, kiek jų reikės stovyklavietei įsigyti.

Sudarytas skautų stovyklavietei pirkti komitetas, kuris jau paruošė konkretų planą reikalingai pinigų sumai sutelkti, ir stovyklavietei įsigyti. Tačiau šio komiteto pastangos bus našios, jei mes visi jas savo talka ir auka paremsime. Taigi kviečiame visus skautų tėvelius ir rėmėjus į lietuvišką talką. Kiekvienas patarimas, pasiūlymas ar sumanymas bus įdėmiai svarstomas. Kiekviena auka ar pažadas bus priimta su dideliu dėkingumu. Aukos skundžiamos išdininko

vardu.
Stovyklavietei pirkti Garbės Komitetas: VACLOVAS SIDZIK-AUSKAS -- Vyriausias Lietuvos išlaisvinimo Komiteto Pirmininkas, Prel. JONAS BALKŪNAS, BIRUTĖ GRIGAITYTĖ-NOVIČKIENĖ, JONAS ADOMONIS, DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, JOHN J. GRIGALUS -- Assistant Attorney General, Mass., v. s. PETRAS JURGELA, Dr. JUOZAS KAZICKAS, Inž. JONAS MIKA-LAUSKAS, Prof. dr. BRONIUS NEMICKAS, s. VACLOVAS NENORTAS, JONAS ŠLEPETYS -- JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos Vicepirmininkas, ANTANAS ŠOVA.

Vykdomasis Komitetas: Inž. JUOZAS BUTKUS -- pirmininkas, LIUTAVERAS SIEMAŠKA -- išdininkas -- 84-44 148th St. Jamaica, N. Y. 11435, Inž. VYTAUTAS LIOBIS -- sekretorius, ps. GIEDRĖ NOAKAITĖ -- Atlanto Rajono Seserijos atstovė, ps. VYTAUTAS KIDOLIS -- Atlanto Rajono Brolijos atstovas.

MEČYS ŠIMKUS,
teisininkas, tiksliai,
gerai ir greitai už-
pildo įvairius IN-
COME TAX pa-
reiškimus. Kreip-
tis:

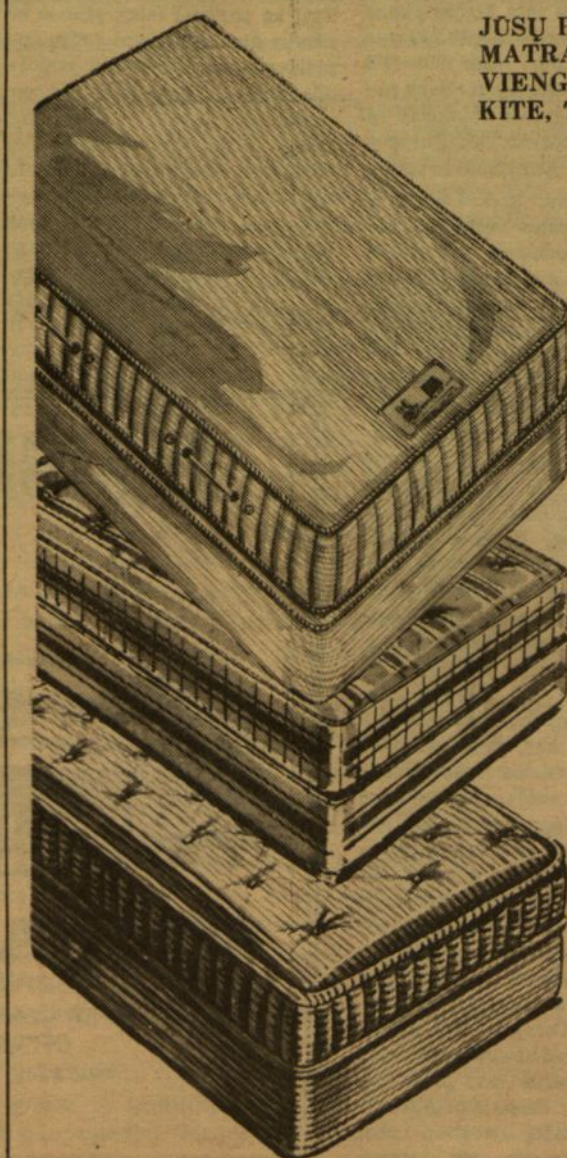
**ŠIMKUS REAL
ESTATE**
4259 South
Maplewood Ave
Chicago, Ill.
CL 4-7450
arba
YA 7-2046

KRAUTUVĖS ATDAROS PIRMAD. IR KETVIRTAD. MIESTE NUO 9:30 V. RYTO IKI 9 VAL. VAK.
SKYRIUOSE NUO 9:30 RYTO IKI 9:30 VAL. VAK.
USE EAGLE STAMPS LIKE MONEY AT ALL 5 MAY COMPANY STORES!

MAY'S BASEMENTS

2- UŽ-1 KAINĄ IŠPARDAVIMAS VIEŠBUČIŲ-LIGONINIŲ STILIAUS SPYRUOKLINIAI MATRACAI AR ATIT. SPYRUOKLIŲ DĖŽĖS

JŲSŲ PASIRINKIMUI IS 2 MATRACŲ AR 2 SPYR. DĖŽIŲ ARBA 1 MATRACAS IR 1 PRIT. SPYRUOKLIŲ DĖŽĖ. PASIRINKITE DVIG. AR VIENG. LOVOMS. PIRKITE BET KURIĄ KOMBINACIJĄ IR TAUPYKITE, TAUPYKITE, ŠIO IŠPARDAVIMO PROGA!

Vakaro žvaigždė

Tvirtos gamybos spyruoklinis matracas, ilgai dėvimo, mėlynų ar baltų medvilnės dryžių apvalkalu. Pritaikytos spyruoklės. Vakaro žvaigždžių pasirinkimas viengub. ir dvigub. lovoms.

2 už \$38

Karališki

Tvirtos gamybos matracai ar spyruoklių dėžės, dryžuotų medvilnės apvalkalu. Pritaikyti šonai, išsiuotomis sagomis, kad neslidintų, plastikinės rankenos. Dviguboms ar pilnam dydžiui.

2 už \$48

Lygus ar išsiuvinėtas viršus

Jūsų pasirinkimui, liuksusiais dryžais, tvirtos gamybos ir lygaus viršaus arba ypatingai tvirtos, išsiuvinėtos medvilnės apvalkalu. Pritaikyti šonai, ventyliai, plastikinės rankenos. Viengub. ar dvigub. lovoms bet kurio stiliaus.

2 už \$58

Nereikia įmokėjimo... Patogios išsimokėjimo sąlygos, pritaikytos jūsų biudžetui.

Priimami užsakymai paštu ar telefonu... Šaukite CH 1-3070

BASEMENT DOMESTIC DEPARTMENT, DOWNTOWN, HEIGHTS, PARMATOWN

PETIKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* MIRE KUN, VINCENTAS G. VILKUTAITIS, buv. ilgametis šv. Jurgio parapijos klebonas, sulaukęs 81 m. amžiaus.

Velionis kunigaikštvio buvo įšventintas 1909 m. ir pirmąjį paskyrimą gavo į šv. Jurgio lietuvių parapiją. 1919 m. paskirtas tos parapijos klebonu, 1959 m. buvo atšvesta jo 50 m. kunigystės sukaktis. Mėgo meną, literatūrą ir muziką.

Buv. ilgametis klebonas pašarvotas Jakubs & Son laidojimo namuose. Laidotuvių vyks trečiadienį, vasario 10 d. Gedulingos mišios šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

* LVS "Ramovė" Clevelando skyriaus metiniame susirinkime sausio 24 d. išrinkta nauja valdyba pareigomis pasiskirstė sekančiais: pirmininkas Vladas Knistautas, 1169 E. 71 St., Cleveland, Ohio 4103, tel. 881-9657; vicepirmininkas Antanas Mikoliūnas, kasi-

ninkas Pranas Mainelis, pareigimų vadovas Kazys Gaižutis, sekretorius Adolfo Lūža.

Į kontrolės komisiją buvo išrinkti: Vladas Braziulis, Vytautas Braziulis ir Kazys Tallat-Kelpša.

* Dail. V. Kasiulio paroda, atidaryta vasario 7 d. Gallery International patalpose, susilaukė didelio dėmesio. Atidarymo dieną lankytojai išpirko 21 paveikslą. Vietinė spauda (abu dienraščiai — The Press ir Plain Dealer) plačiai paminėjo parodą, straipsnius papildant paveikslų nuotraukomis. Gražiu straipsniu atsiliepė ir meno žurnalas Fine Arts.

Parodon atsilankė gausus būrys lietuvių ir amerikiečių meno mėgėjų. Ją nuolankų susidomėjimą rado vietinės spaudos meno kritikai, muziejų ir kitų meno galerijų vadovai ir rėmėjai.

Clevelando meno pasaulyje p.p. Gedgaudų vadovaujama galerija įsipilietinio rinktinėmis dailininkų parodomis. Svarbu ir tai, kad buvo sudaryta puiki

proga lietuvių dailės kūrybą ir jos pažangą tinkamai pristatyti platesniems kultūrinio gyvenimo sluoksniams.

MOSŲ ŠOKĖJAI TELEVIZIJOJE

Sekmadienį, vasario 14 d. "Polka Parade" televizijos programoje (1 val. p. p.) pasirodys Vysk. Valančiaus Lit. Mokyklos tautinių šokių grupė, vadovaujama I. Stasaitės ir A. Geležytės.

Ta pati tautinių šokių grupė dalyvaus ir Vasario 16 minėjimo programoje Naujosios parapijos salėje.

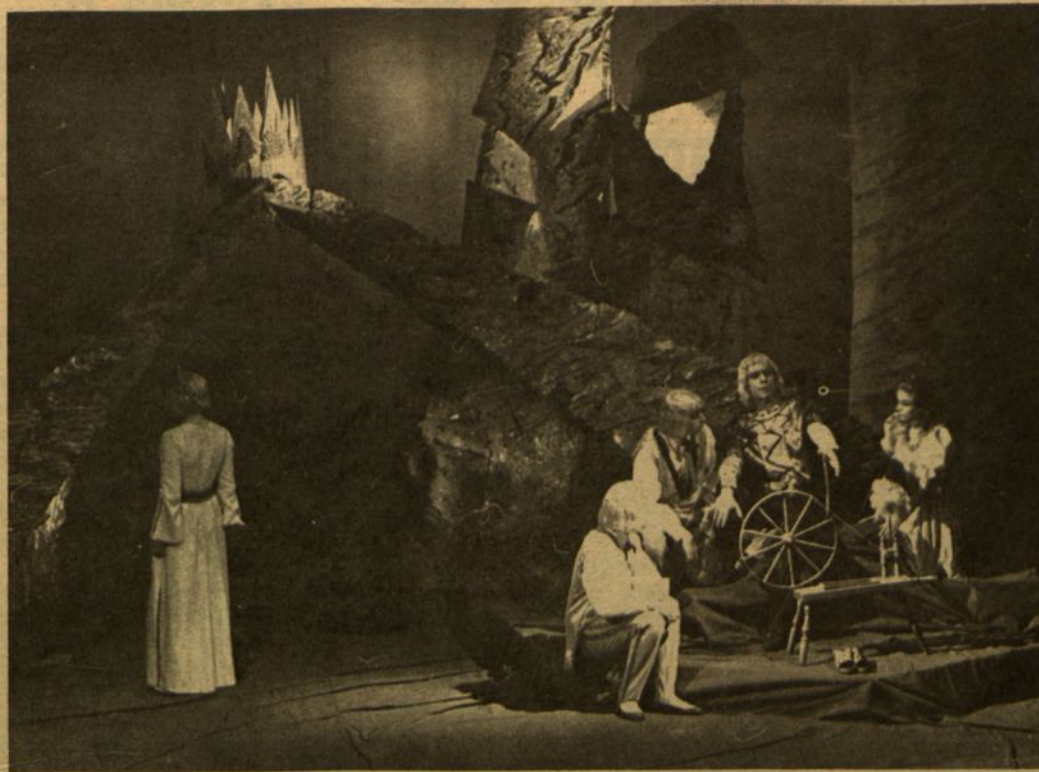
* Pralinksmedate stebėdami Grotto Circus klouną Carl Marx. O Grotto Circus atvyksta į Clevelandą 11 dienų, atsiveždamas nepaprastai turtingą ir įdomią programą.

Programai išpildyti surinkta pačios žymiausios cirko įžymybės, žvėrys, akrobatų, klounų ir kt.

Sekite skelbimus, kur ir kada vyks spektakliai.

* Nepraleiskite progos atsilankyti į A. Stephens Moterų choro koncertą, įvykstantį vasario 20 d., 7 val. vak. Naujosios parapijos salėje. Rengia šv. Kazimiero Lituanistinė Mokykla.

* Visais apdraudos reikalais kreipkitės į prityrusius ir maloniai patarnaujanti draudimo agentus: V. Giedraitį telef. 944-6835, ar į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Scena iš vaidinimo "Eglė žalčių karalienė".

EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ

Chicagos Scenos Darbuotojų Sąjungos spektaklis, įvykęs Clevelande vasario 6 d. Slovėnų salėje, sutraukė apšėdusią vyresnių ir jaunesnių žiūrovų stebėti taip retai mūsų scenoje pasirodančių teatrinių meno pastatymų.

Ši chicagiškių viešnagė dar kartą parodė, kiek darbo, meilės ir sričiai ir pasišventimo reikalauja mūsų lietuviškojo teatro meno ir kultūros palaikymas. O vienintelė pagunda mūsų teatro meno darbuotojams — tai visuomenės gausus atsilankymas į jų statomus spektaklius.

Eglė Žalčių Karalienė, K. Jurašūno 3 veiksmų liaudies pasaka, susilaukė gražių atgarsių Chicagos lietuvių visuomenėje. Spektaklis praėjo gražiu pasisekimu ir Clevelande.

Tiesa, rengėjai (patys Scenos Darb. S-gos nariai) nepagalilėjo prieštūpų salės netobulumams (gigždančios kėdės, vaikų nedrausmingumas, nepakankami scenos įrengimai tinkamiems šviesų efektams ir t.t.) Bet gi, kai yra gerų norų, pritarimo ir entuziazmo tam kultūriniam darbui, spektakliai gerai pasiseka ir daržinėje. Lietuviškieji teatrai turėtų suprasti, kad tobulas vaidinimas, to vaidinimo idėja yra pagrindas, nors nevenigina siekti ir tinkamesnių vaidinimų pagalbinę priemonių. Bet — tai kita tema.

Scenos Darbuotojų Sąjunga gali

pasidžiaugti savo pastatymams pajėgi sutelkti profesionalinio masto pagrindinius veikėjus. Nors tos talkos eilėse ir tenka pasitenkinti moksleiviško tipo mėgėjais, bet žiuos trūkumus atstveria auklėjamas momentas, pats noras jungtis į lietuvišką scenos darbą. Tik dirbant tobulėsime.

Pagrindiniuose vaidmenyse gražiai pasirodė Alė Kėželiene — Eglė ir Leonas Barauskas — Žilvinas. Gyva, iki visų detalių išraiškose ir judesiuose įsijautu-

ISNUOMOJAMAS BUTAS

2 miegamieji, didelė virtuvė, vonia, privatus įėjimas, sandėlys. Idealus nevedusių vyrų ar merginų porai. Išnuojamas su baldais. Prie St. Clair ir 67 gt. Tel. RE 1-5513.

REIKALINGA MOTERIS

priziūrėti ligotą žmogų. Kambarys, maistas ir alga. Šv. Jurgio parapijos rajone. Teirautis tel. HE 1-8181 arba 361-8224. (16-18)

REIKALINGAS VYRAS,

prityręs rūbų sukirpėjas. Privaloma anglų kalba. Teirautis: 1990 East 69 St., Safety Clothing and Equipment So.

REIKALINGA PRITYRUSI MAŠININKĖ

klijentų priėmėja draudimo įstaigoje. Pageidaujama kalbanti lietuviškai ir angliškai. 5 dienos savaitėje.

General Underwriters Insurance
6606 Superior Ave.
Tel. UT 1-2345
(Kreiptis į Juoza Mull-Muliolį)

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Šv. Jurgio parapijoje Turime keletą gerų vienos ir dviejų šeimų namų. Bonna, Hecker, Addison, Cornelia ir kt. Arti gero susisiekimo, bažnyčios, mokyklos. Nebrangūs, galima pirkti su mažu įmokėjimu. Nedideli mokesčiai. Suinteresuoti skambinkite.

E. 160 — St. Clair
2 šeimų 4-4. 3 garažai. Nuoma 130 dol. mėn. \$9,500

Investavimui
4 šeimų mūrinis. \$15,500.

Norintieji parduoti namus skambinkit UL 1-6666. Turime baltų ir juodų pirkėjų.

Lietuviai bendradarbiai: Alg. Dailidė, John Lorenz ir Ant. Mikoliūnas
13229 Superior Ave.
UL 1-6666

si buvo M. Lemešytė-Diknienė Protenės vaidmeny. Dar atžymėtinios Briedienė ir Cijūnienė Eglės seserų vaidmenyse ir E. Bradūnaitė — Drebulė, Beabejo, Eglės brolių tarpe vaidybiniu laisvumu išsiskyrė Alg. Diknis. Iš kitų, kiek daugiau ekspresijos ir gyvybingumo scenoje nepagalilėjo R. Stakauskas Žilvino pasiumtinio ir vėliau vieno iš brolių, Aro vaidmenyse. Kitiems galbūt nepakenkė prieš spektaklį paimti po piliulę didesnei energijai. Iš programoje suminėty 5 šokėjų, pasirodė tik viena Janina Kolytė, gražiai ir, matyt, su gera baleto mokyklos paruoštim atlikusi vieną šokį.

Sceną puošė tinkamos ir skoningos Jurgio Daugvilos dekoracijos. Kiek toje scenoje buvo įmanoma, šviesų efektus prityrusiai naudojo K. Cijūnėlis. Originalius pasakais kostiumus paruošė V. Balukienė. Scenos technika — rūpestingose ir darbščiose Č. Rukūžos rankose.

Zitos Kevalaitytės — Visockienės režisūroje žinomoji pasaka rado tinkamą išraišką. Gal tektų pagalvoti dėl galimybių patruminti sceną su žyne (gerai suvaidintą E. Rukūžienės su Egle — Kėželiene) ir gana statiška finalinę sceną pagyventi didesne, judresne momentui tinkama ekspresija. Iš esamos eigos atrodo, kad, ką gi čia, visi žinom, kad bus "kraujo puta" ir Žilvinas žus. Lyg ir nėra ko stengtis scenoje to išgyventi.

Gėlės, vaisių pintinė ir plojimai ženklino Clevelando visuomenės padėką svečiams ir viešnioms iš Chicagos už spektaklį.

Darbštiesiems ir vis naujus pastatymus kuriantiems Chicagos teatraims linkėtina tuo pačiu entuziazmu eiti scenos meno kūrybos keliu. Jį lydi visuomenės šiltesnis pritarimas. Gaila, kad tokiais didesnės apimties pastatymais sunku aplankyti kitas lietuvių kolonijas. Bet tą problemą išspręsti ne vienų teatrų reikalas. (j.p.m.)

AUKOS DIRVAI

A. Gubilas, Detroit.....	1.00
XY, Elkhart.....	4.00
K. Šeputa, Detroit.....	4.00
S. Šukaitienė, Hamilton.....	4.00
A. Zenkus, Worcester.....	2.00
A. Diržys, Brooklyn.....	1.00
V. Jonaitis, Granville.....	2.00
A. Dausa, Schomberg.....	5.00
J. Lesčinskas, Detroit.....	3.00
J. Pročkys, Chicago.....	4.00
L. Vilimas, Cincinnati.....	4.00
P. Steikūnas, E. Chicago.....	4.00
S. Iljasevičius, Detroit.....	1.00
F. Jmas, Cleveland.....	2.00
V. Navickas, Hamilton.....	2.00
R. Vaišnys, New Haven.....	4.00
J. Rekašius, Detroit.....	5.00
A. Januška, Dorchester.....	2.00
VI. Kalytis, Great Neck.....	5.00
J. Matulevičius, Worcester.....	5.00
A. Rukas, Chicago.....	3.00
D. Šukelis, Chicago.....	2.00
J. Švarpalaitis, Wingdale.....	4.00
St. Stulpinas, E. Chicago.....	1.00
P. Rukas, Chicago.....	4.00
T. Blinstrubas, Chicago.....	4.00
K. Gečaitė, Manteno.....	2.00
E. Mazys, Cleveland.....	2.00
Dr. M. L. Namikas, Glendora.....	4.00
A. Sylvester, Newington.....	1.00

Nepamiršk atnaujinti prenumeratą!

E. Zapolienė solistė ir "Atėities" atžalyno chormeisterė dalyvaus A. Stephens moterų choro koncerte, įvykstančiame vasario mėn. 20 d., 7 val. vak. Naujosios Parapijos salėje.

BILIETAI JAU PARDUODAMI

FEBRUARY 18TH THRU 28TH
AL SIRAT GROTTO
CIRCUS
CLEVE. PUBLIC HALL
3 RINGS

pristatant

THE GREAT WALLENDAS

DABAR GAUNAMI PASIRINKIMUI BILIETAI
PUBLIC MUSIC HALL BILIEŲ KASOJE
E. 6th ir St. Clair — 11 val. iki 7 val. vak.
Mašinas galima pastatyti 15 min.
ir RICHMAN'S — 736 Euclid Ave.

VAKARAIS: 8 VAL.

ŠIOKIOMIS DIENOMIS: vasario 18, 22, 23, 24 ir 25
\$3.00, \$2.50, \$2.00, \$1.50.
PENKTADIENIAIS ir ŠEŠTADIENIAIS: vasario 19, 30, 26, 27
\$3.50, \$3.00, \$2.50, \$2.00, \$1.50.

DIENINIAI SPEKTAKLIAI: 2 VAL P. P.

ŠIOKIOMIS DIENOMIS: trečiad., vas. 24, penktad., vas. 26
ŠEŠTADIENIAIS, SEKMADIENIAIS: vasario 20, 21, 27, 28
WASHINGTON GIMTADIENY: pirmadienį, vasario 22
\$3.50, \$3.00, \$2.50, \$2.00, \$1.50

(Sėkmadienio spektakliai — American Cancer Society naudai)

MAIL ORDERS ACCEPTED

Prijunkite sau adresuotą voką su pašto ženklu ir čekį arba perlaida.
Užsakymai skubiai išpildomi. Siųskite: Grotto Circus, Hall Box Office,
Cleveland, Ohio 44114.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidojimo direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

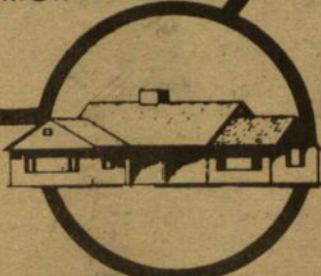
936 East 185th St.
KE 1-7770

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• New Yorke Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo minėjimas įvyks vasario 14 dieną, toje pačioje Webster Hall salėje, kur ir kasmet būdavo. Tačiau bus kitaip suorganizuota. Prie įėjimo kiekvienas užsimokės įžangos mokestį galės tuoj pat atiduoti ir savo skirtą auką prie ten pat esančių staliukų.

Pagrindiniu kalbėtoju bus dr. B. Nemickas ir Mas-petho, apylinkės kongresmanas Benjamin S. Rosenthal, demokratas. Meninę dalį atliks solistė Irena Stankūnaitė, a kompanuojant muz. A. Mrozinskui. Operetės choras sugiedos himną ir maldą už tėvynę.

ALT New Yorko skyriui šiemet vadovauja Dr. A. Škėrys — pirmininkas, Oš-lapas ir S. Bredes — vice-pirmininkai, J. Makauskis — išd., S. Dzikas, A. Jurgėla ir dr. M. Žukauskienė — nariai spaudos ir informacijos reikalams.

Visi newyorkiečiai maloniai prašomi į minėjimą gausiai atsilankyti.

• Dr. Vaclovas Paprockas vasario 3 d. Lietuvos Nepriklausomybės Fondui įteikė šimtą dol. Praeitų metų lapkričio mėnesį jis taip yra paaukojęs 100 dol.

Lietuvos Nepriklausomybės Fondo valdyba reiškia nuoširdžią padėką už jo pastangų ir LNF remiamų darbų įvertinimą.

• Prof. Jokūbas Stukas, Lietuvos Atsiminimų radijo valandos vedėjas New

Yorke, iki šiol dėstęs New York universitete ir Pace College New Yorke, šiomis dienomis gavo kvietimą dėstyti ir Seton Hall University, So. Orange, N. J.

• Lietuvos Nepriklausomybės Fondui gauta per K. Kasakaitį, Chicago, LNT LNF Komiteto pirmininką, 130 dol. ir 60 dol. iš šių chigagiečių: J. Jurekūnas 20 dol., Ig. Andrašius, J. Andrašius, dr. J. Dauparas ir A. Pimpė po 10 dol.

LMA Klubas, vadovaujamas sol. J. Augaitytės, iš Philadelphiajos aukojo 10 dol.

• Antanas Snieska, iš Brooklyn, N. Y., čia gimęs lietuvis, po prezidentinių rinkimų, parašė laišką JAV viceprezidentui Humphrey, į kurį gavo atsakymą, jog, kol jis bus JAV vyriausybės, sovietams Lietuvos užgrobimo nepripažins. Lietuva, kaip ir visos valstybės, turi laisvo apsisprendimo teisę.

• Pabaltijo Moterų Taryba kovo mėnesį ruošiasi savo metinei šventei, kurios metu dabartinė Tarybos pirmininkė Galia Žilionienė perduos pareigas kitai Pabaltijo moterų delegatei, mat kiekviena tauta: estų, latvių ir lietuvių iš eilės pirmininkauja.

Taip pat šį pavasarį įvyks ir Lietuvių Moterų Atstovybės klubų suvažiavimas New Yorke. Bus renkama nauja vadovybė trims metams.

VASARIO 16 KONGRESE

Lietuvos Nepriklausomybės 47 metų paskelbimo sukakties minėjimas šiais metais vyks Kongrese ir Senate 1965 m. vasario 16 d.

Kongrese minėjimą praves vi-sad lietuviams draugingas kongresmanas D.J. Flood iš Pennsylvanijos, Maldą sukalbės Lietuvių evangelikų — luteronų kunigas dr. J. Pauperas iš Chicago.

Senate minėjimą praves lietuviams labai draugingas senatorius T. Dodd, Maldą sukalbės Lietuvių R. Kat, Šv. Juozapo parapijos kelbonas iš Waterbury, kun. A. Gradek.

Ryšy su Lietuvos Nepriklausomybės minėjimu, viceprezidentas H.H. Humphrey ALT pirmininkui š.m. vasario 4 d. pristatė tokio turinio raštą:

"The Vice President, Washington, January 29, 1965, Dear Mr. Simutis: Many thanks for your kind message of congratulations on the high honor that has been afforded me. Thank you also for calling my attention to the Lithuanian Independence Day on February 16. In my role as President of the Senate, I am not given the privilege of speaking during the sessions. I want you to know however that I continue to hold that your people are entitled to a government of their own choice and we look forward to the day when they can again enjoy national independence. I am sure that a number of Senators will observe February 16 with appropriate remarks on the floor. With best wishes, Sincerely yours, Hubert H. Humphrey."

SIMPOZIUMAS APIE LIETUVIŲ SPAUDĄ

Diskusijų Ratelis rengia simpoziumą apie lietuvių spaudą, kuris įvyks šį penktadienį, vasario mėn. 12 d. 8:30 val. vak. dalį, K. Žoromskio studijoje, 257 W. 14th Street (prie 8th Avenue), Manhattan, N.Y.

Mūsų spaudos problemas iš-kels Nepriklausomos Lietuvos ir išelvių laikraščių redaktorius Vincas Rastenis. Komentuos Stasys Goštautas iš UPI ir Vision žurnalo, Rasa Gustaitytė iš Washington Post (specialiai atvykstanti iš Washington D.C.) Vytautas Valaitis, kurio nuotraukomis puošiasi Newsweek, Look, Life, Paris Match, N.Y. Times ir kitų viršeliai bei puslapiai.

Visi susidomėję lietuvių spauda, o ypač jaunoji karta maloniai kviečiami dalyvauti.

• Stasė Malėnienė, iš Andover, Mass., šiomis dienomis išskrenda į Peru valstybę, Pietų Amerikoj, kur jos vyras Stepas Malėnas dirba Grace Lines popierio išdirbimo firmoj, sudaręs keletai metų sutartį.

• Lietuvių Moterų Atstovybė, vadovaujama L. Bie-liukienės, ruošiasi iškilmingai paminėti GFWC organizacijos 75 metų sukaktį, nes toje organizacijoje dalyvauja nariu ir LMA.

• Chicago Lietuvos Taryba kviečia visus lietuvius dalyvauti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 47 metų sukakties minėjime, kuris rengiamas šių metų vasario 14 d., 2 val. po pietų Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, 6700 So. California Ave. Savo skaitlingu dalyvavimu pareikšime protestą prieš Lietuvos pavergimą.

DR. S. A. BAČKIS
KALBĖS NEWARKE

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 47 metų sukakties minėjimas, kuris įvyks šeštadienį, vasario 13 d., 7:30 v. v., Lietuvių salėje, 180 New York Avenue, Newarke, pagrindinę kalbą pasakys dr. S. A. Bačkis iš Lietuvos Atstovybės, Washington, D. C.

Dar pakviesta kalbėti: Newarke miesto, New Jersey valstijos ir JAV atstovai, kurie pasakys trumpas kalbas. Po iškilmų vaisės

Arkiv, Jurgio Matulaičio vardo seneliams namų Putname statymo reikalams rėmėjų Chicago apygarda kovo 28 d. 4 v.p.p. Jaunimo Centre ruošia smuikininkės Elenos Kuprevičtės koncertą. Tam reikalui sudaryta komisija susirinko O. Gradinskienės bute vasario 3 d. Pirmoje eilėje: kom. pirmininkė Ona Gradinskienė, Danutė Augienė, Aldona Prapuolenytė, Feliksas Daukas, Danutė Bindokienė ir Margarita Momkienė, Antroje eilėje: Antanas Tumosa, Salomėja Endrijonienė, Česlovas Grincevičius, Vida Tumasonienė ir Jonas Paštukas.

ir šokiai.

Meninę programą išpildys Rūtos ansamblis, ved. muz. Alg. Kačanausko ir Newarko "Aušros Vartų" šeštadieninė mokykla, ved. Onos Skurvydienės.

Sekmadienį, vasario 14 d., 10:30 val. ryte pamaldos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės lietuvių parapijos bažnyčioje. Pamaldose dalyvaus dr. S. A. Bačkis, kiti svečiai, Newarko Lietuvių Veteranų postas ir jų pagelbininkės su vėliavomis, giedos parapijos choras, ved. Kl. Bagdonavičiaus.

Minėjimą rengia ir visus maloniai kviečia skaitlingai dalyvauti New Jersey Lietuvių Taryba.

A. S. Trečiokas, sekr.

DETROIT

Šį sekmadienį, vasario 14, visi keliai veda į Detroito COBO HALL (kambarys 2040) Detroito vidurmiestyje, kur 3 val. p.p. įvyks mūsų tautos didžiosios šventės minėjimas. Pagrindines kalbas pasakys JAV Kongreso atstovė Martha W. Griffiths ir ALTo vice-pirm. Povilas Dargis iš Pittsburgho. Meninę dalį atliks Šv. Antano parapijos choras, vad. muziko Alb. Mateikos. Salės durys bus atdaros antrą val. p. p. Aukų rinkėjai bus prie stalų salėje. Visuomenė maloniai prašoma atvykti kiek anksčiau. Programa prasidės punktuallai trečią valandą. Po minėjimo programos dalyviai eis prie City-County Building dalyvauti vėlavos nuleidime. Negalintieji minėjime dalyvauti siunčia savo auką Lietuvos laisvinimo reikalams (Altui) Detroit Lithuanian Organisations Center, 15756 Lesure, Detroit 27, Mich.

Gubernatorius George Romney oficialiai pasirašys proklamaciją Vasario 16 šventės proga Lansinge, ketvirtadienį, vasario 11, 1:30 val. p. p. gubernatoriaus įstaigoje. Lietuvių delegacija vyks iš Detroito. Taipgi pakviesti Grand Rapids, Muskegon, Saginaw, Flint, Ann Arbor ir kitų vietovių lietuviai. Burmistras Jerome P. Cavanagh oficialiai pasirašys proklamaciją trečiądienį, vasario 10, 4 val. p.p.

POVILO DARGIO PAGERBIMAS

Šeštadienį, vasario 13, 6:30 v. v. Detroito Lietuvių Namuose, Tillman, kampas Butternut, rengiamas SLA prez. Povilui Dargiui pagerbimo banketas. Vietos užsakomos iš anksto pas Kazį Navasaitį tel. 864-2577. Bankieto šeimininkai -- SLA 352 kuopa.

INŽINIERIAMS IR VISUOMENEI ŽINOTINA:

JAV Lietuvių Inžinierių ir Architektų skyrius vasario mėn. 21 d. kviečia visuotiną susirinkimą Lietuvių salėje (žemutinė

N.M.Pr. Seserų rėmėjų seimas

Kovo 28 d. Chicagoje įvyks Marijos Nekalto Prasidėjimo Seserų Rėmėjų Chicago apygardos Seimas.

Ši metinė šventė duos progos lietuviškai visuomenei pažinti

je) 12 val. 30 min., kuriame bus aptarti einamieji reikalai, išrinkta nauja valdyba, parodytas apie Ispaniją filmas ir t.t.

Po maždaug geros valandos kviečiama visuomenė, organizacijų ir profesijų atstovai bendram pasikalbėjimui apie galimus būti sudarytas nuolatinis komitetas "panašiams klausimams gyldinti, į kurį turėtų įeiti organizacijų centro atstovai ir profesinės, kaip gydytojų ir inžinierių ir kitos sąjungos. Kalbama, diskutuojama, kritikuojama pavieniai. Kodėl visus tuos klausimus nepanagrinėti bendrai ir padaryti išvadą, kuri turėtų pastovesnę vertę. Tam Lietuvių namuose būtų galima suorganizuoti paskaitų ciklą sudiskusijomis.

Liečiant Lietuvišką kaimą ar žemės pirkimą, inžinierių ir architektų skyrius parodys gerą pluoštą planų. Susirinkimo programa ruošiami bendri pietūs, kuriuos iš anksto (prieš 5-6 dienas) užsisakyti galima pas p. Rimšienę tel. 82-65142.

S. J.

(vt)

YALE UNIVERSITY UNIVERSITY LECTURE

ALEKSIS RANNIT

KRISTIJONAS DONELAITIS AND
LITHUANIAN POETRY

Observing the 250th Anniversary of the Birth of Lithuania's Classical Poet.

INTRODUCTION BY
RENÉ WELLEK

The actors Asta Willmann Linnolt, Asė Dauguvietytė, and Vytautas Valiukas will read Donelaitis's poetry in the original and in translations.

Thursday, February 11, 1965

At 8:00 p.m. Room 211 Hall of Graduate Studies 320 York Street

Esty poetas Aleksis Rannit, didelis lietuvių bičiulis, Amerikos universitetuose organizuoja paskaitas apie Kristijoną Donelaitį. Štai pranešimas apie vieną jo paskaitų šią savaitę Yale universitete, kur ištraukas iš Donelaičio raštų skaitys aktorai Asė Dauguvietytė, Vytautas Valiukas ir Asta Willmann Linnolt.

Ramutė Šalčiūnaitė ir Kęstutis Česonis neseniai sukūrė lietuvišką šeimą Riverside, N.J. V. Gruzdių nuotrauka

Prof. DOMA KRIVICKA,

ir jo šeimą, brangiai Mamytei Lietuvoje mirus, giliai užjaučia ir kartu liūdi

Zigmas Kalinauskas
ir šeima